

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 8-9 • Perjantaina 24. helmikuuta 2006

57. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Yllätysmatka Elisenvaaraan

Vuoden 2005 toukokuun alussa minulle soitti Yleisradion toimittaja Erkki Rahkola Oulusta. Hän ky-

syi, lähtisinkö mukaan Elisenvaaraan, kun TV1 kuvaaisi juttua Elisenvaaran tuhopommituksesta 20. 6.

1944. Keskustelimme asiasta, ja lopuksi kysyin, mistä hän tiesi minun olleen siellä. Hän vastasi:

Kiviniemen sillalla vasemmalta Esko Ahola, toimittaja Erkki Rahkola, kuvaaja Juha Norokytö ja Aila Rusi.

”Anopiltani.”

Myöhemmin selvisi, että Erkki Rahkolan anoppi oli juuri se 20-vuotias lott, josta olen aiemmin kertonut. Hän oli juuri päässyt siviiliin Kannakselta ja haavoittui pommituksessa pahoin. Hänen manttelinsa selkäpuoli oli ihan verinen, mutta hän valitteli jalkojaan.

Matka tehtiin viime vuoden elo-syyskuun vaihteessa. Mukana olivat toimittaja Erkki Rahkola, kuvaaja Jussi Norokytö, evakojunassa olleet Aila Rusi s. Timoska, Esko Ahola, ilmasotahistorian asiantuntija Carl F. Geust sekä minä Annikki Söderholm s. Kylliäinen.

Matkallamme Käkisalmeen poikkesimme veteraanien muistopatsaalla Tali-Ihantalassa, jossa vuoden 1944 heinäkuussa venäläisten eteneminen saatiin pysäyttämään ankarien taistelujen seurauksena. Ennen Käkisalmea poikkesimme Esko Aholan synnyinkodissa, joka on komea kaksikerroksinen entinen koulurakennus. Se on pidetty hyvässä kunnossa ja maalattu. Jotain toimintaa siellä nykyäänkin on. Eskon äiti oli opettaja.

Elisenvaaran asemalla

Seuraavaa päivänä menimme Elisenvaaran asemalle. Radalla kuvatessamme siihen ilmestyi paikallinen eversti sotamiehen kanssa kyselemään, mitä siellä oikein teimme. Ilmasotahistorian asiantuntija

Sivuillamme
TÄNÄÄN mm.

Karjalan Liitto tiedottaa3
Jaakontytär muistelee5
Kurkijoen marttojen vuosi 2005 ... 6-7
Korpisaaren ”Kyläteos” 8-9
Heikinmaa muistelee, osa 2510
Romanssi Karjalassa 11
Pitäjälehdet Valamossa12

**Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät
10.3., 24.3., 7.4., 21.4., 5.5.**

Carl Geust kertoi sujuvalla venäjänkielellä, mikä oli kuvauksen tarkoitus. Hän kertoi niin ikään, että kuvaamisesta oli sovittu etukäteen.

Esko Ahola näytti sotilaille kuvia pommitusuhrien patsaan paljastuksesta 1990-luvulta. Se oli jännittävä hetki. Erkki Rahkola oli tehnyt suuren työn. Jos kuvaus olisi mennyt mönkään, olisi se ollut hänelle suuri pettymys.

Venäjällä voi joskus tulla vastaan jotain aivan arvaamatonta, kuten olemme vuosien varrella nähneet. Eversti kielsi kuvaamasta mitään vaihteita tai henkilöitä. Lähtiessään hän sa-

noi: ”No problem.” Huokaisimme helpotuksesta.

Minä laskin leikkiä ja sainoin Geustille: ”Mihin myös olis joutunut, jos et olisi osannut selostaa.” Hän jatkoi samaan tyyliin, nauroi ja sanoi: ”Elisenvaaran putkaan.”

Elisenvaaran asemapäällikkö oli kaunis nuori nainen. Hän tarjosi meille teetä. Kuvaaja Jussi Norokytö oli hakenut aseman takaa kaupasta pullaa, oli ostanut kaiken, mitä siellä oli ollut, joten pullaa kyllä riitti. Meillä oli oikein mukavan leppoisa tehetki asemapäällikön toimistossa. Ase-

JATKUU SIVULLA 4

Elisenvaaran rautatieaseman pommitus 20.6.1944

Venäjän sotapäiväkirjoista suomeksi kääntänyt Carl F. Geust

1. 13 VA:n (ilma-armeijan) tilanneilmoitus 20.6.1944 klo 23.00

276 BAD (pommituslentodivisioona)

Päivän aikana Pe-2 -ryhmät pommittivat Simolan ja Elisenvaaran asemia sekä Saimaan kanavan Juustilan sulkua. Yksittäisillä koneilla tiedusteltiin vihollisen operatiivista selustaa Karjalan kannaksella.

Elisenvaaran asemalla pommitettiin 8-12 junaa, tuhottiin 182 rautatievaunua (vaunut palavat), sytytettiin 18 tulipaloa, tuhottiin noin 300 metriä rataa. Tulokset on vahvistettu valokuvia tulkitsemalla.

Simolan asemalla pommitettiin 8-10 junaa, tu-

hottiin 180 vaunua sekä laiturit, tuhottiin 8-10 asemarakennusta, sytytetty 20 tulipaloa. Vahvistettu valokuvatulkinnalla. Juustilan sulkua tuhottiin suoralla FAB-500 -pommien osumalla. Tulokset vahvistettu valokuvatulkinnalla. Ei havaittu viholliskoneita, ei tappioita.

58 BAP:n (58 PommLeR:n) sotapäiväkirja

Huom. Tämä oli yksi kolmesta 276 BAD:n alaisesta pommitusrykmentistä, muiden kahden rykmentin tietoja ei ole käytettävissä.

20.6.1944

Rykmentin tehtävänä oli suorittaa Elisenvaaran aseman pommitus. Tehtävää suoritti 58 konetta, joista yksi oli tiedustelukone.

16 Pe-2 -konetta (ensimmäisten yhdeksän koneen vetäjänä v.luutn. Strujenkov, seitsemän koneen vetäjänä luutn. Lepeshkin) lähti lennolle klo 12.27-12.45 kahdentoista Jak-9 -koneen (29GIAP) suojamina. Klo 13.30 suoritettiin Elisenvaaran aseman sekä aseman luona olevien noin kymmenen junan vaakapommitus H 2100 m.

Pudotettu 22 FAB-500, 96 FAB-250, 100 FAB-100, 92 FAB-50 ja 640 AO-2,5 -pommia, 1835 UB-ammusta ja 100 SH-KAS-ammusta. Lentoaika sotalennoilla 110 h 30 min., ei-sotalentoilla 4 h 5 min. Seitsemän laskua.

Huom. Yllä rykmentin molempien pommitushyökkäysten tulokset 20.6.1944, siis mukana sekä Elisenvaara että Si-

mola / C. Geust.

Samana päivänä suoritettiin vielä yksi 16 Pe-2 -koneen pommituslento kahdessa ryhmässä. Ykköseskadrilla osallistui seitsemän Pe-2 -konetta Lepeshkin-Tarasevitsh-Tshegodin konekunnan vetäminä, kakkoseskadriilin yhdeksää konetta veti konekunta Strujenkov-Ustinöv-Pushelatskij kahdentoista Jak-9 -hävittäjän suojatessa, pommitettiin Elisenvaaran asemaa 3 000 metrin korkeudesta.

21.6.1944

Rykmentillä oli tehtävänä päivän kuluessa pommittaa Simolan ja Elisenvaaran asemia, mutta huonosta säästä johtuen ei voitu suorittaa sotalentoja. Yksi eskadriili suoritti harjoituslentoja, ja muut lentäjät olivat valmiudessa nro 2.

Elisenvaarassa Aila Rusi (vas.) ja nuori asemapäällikkö.

24.2.2006

Karjalaisuuden päivä

Pitäjälehtiseminaari pidettiin pari viikkoa sitten Uudessa Valamossa, jossa pääsin käymään ensimmäistä kertaa elämässäni. Vanhassa Valamossa kävin vuonna 1999. Molemmissa paikoissa on hyvin harras tunnelma.

Se mihin kiinnitin huomiota Uudessa Valamossa, oli tupakointikielto koko luostarin alueella. Myös autot jäivät kauas parkkipaikalle. Roskia ei näkynyt missään. Tiet olivat putipuhtaan valkoiset. Niille ei oltu levitetty edes soraa. Tietenkin kova pakkanenkin sai aikaan ”puhtaan” vaikutelman. Myös rakennukset loivat rauhallisen tunnelman.

Vanhassa Valamossa käydessäni alue ei ollut kovin siistin näköinen. Pääkirkkoa korjattiin, joten sen seinät olivat rakennustelineiden peitossa. Oli myös kevät, joten lumensulamisen jälkeen olivat kaikki ojanpenkat näkyvissä, kun ruohokaan ei ollut vielä kasvanut niitä peittämään.

Laskiaistiistai sattuu tänä vuonna samalle päivälle kuin Kalevalan päiväkin. Päivä on nimetty myös suomalaisen kulttuurin päiväksi. Me karjalaiset olemme alkaneet viettää päivää karjalaisuuden päivänä. Aluksi karjalaisuuden päivää yritettiin sovittaa Pyhäinpäivän yhteyteen.

Miten sitten viettäisimme karjalaisuuden päivää? Päivän valtakunnallinen tilaisuus järjestetään Joensuun Carelicum-keskuksessa. Seminaarin aihe on Karelänismi, rajat ylittävää kulttuuria. Karjalan Liitto toivottaa pohjoiskarjalaiset ja karjalaisuudesta laajemmaltikin kiinnostuneet tervetulleiksi päivän juhliin.

Helsingin Karjalatalolla on iltatilaisuus, jonka aiheeksi on valittu Kalevalan kuvitus. Ohjelmassa on musiikin, lorujen ja leikkien ohella myös esitelmä Kalevalan kuvittamisesta ennen ja nyt. Karjalaseurat eri puolilla Suomea järjestävät karjalaisuuden päivänä omia tilaisuuksiaan, joissa monissa otetaan karjalaisuuden ohella esille myös kansalliseepoksemme Kalevala. Lipputangon omistavat vetävät tietenkin Suomen lipun salkoon ja juhlistavat näin karjalaisuuden päivää. Myös perinteiset laskiais- ja karjalaiset ruuat tuovat yksityiseen kotiin juhlan tuntua. Kalevalan esiin ottaminen ja lukeminen ei myöskään ole huono tapa viettää päivää.

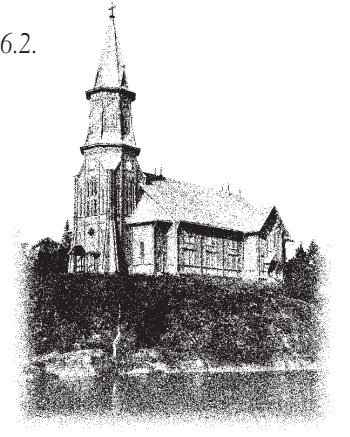
Oikein hyvää karjalaisuuden päivää teille kaikille!

Raija Hjelm

”Kalevalan käsikirjoituksen esipuheensa Elias Lönnrot päiväsi 28. helmikuuta 1835.”

Hartaus sunnuntaiksi 26.2.
Laskiaissunnuntai

Laskiainen

Olen muistellut niitä laskiaisia, joita vietin Kurkijoen Soskuan kylässä, Laatokan lahden läheisyydessä. Lahden rannalla oli peltoaukea, mutta sitten noustiin korkealle vuorelle, josta oli hieno näköala koko Soskuan kylään sekä Lopottiin ja Otsanlahdelle. Kotimme sijaitsi kyllä kallion juurella, mutta sen verran korkealla, että sieltä voi lasketella moneen suuntaan.

Laskiaisena erikoisesti käytimme tilannetta hyväksemme. Mäkeä laskettiin suksilla, kelkoilla ja reellä. Kirkkoreki oli hyvin sopiva suuren lapsijoukon yhteiseksi kulkuvälineeksi. Ilo oli ylimmillään. Laskiainen oli riehakas, muistiin painuva juhla. Sitä vietettiin sekä sunnuntaina että tiistaina, jonka jälkeen alkoi pitkä paastonaika.

Mikä yhteys tällä voisi olla ensi sunnuntain evankeliumiin? Tekstissä, Markus 10:32-45, ei puhuta mistään riehakkaasta tunnelmasta eikä laskettelusta. Päinvastoin tunnelma on apea ja hämmentävä. Yhteys löytyy Jeesuksen seuraajien joukosta. Mukana on sekä opetuslapset että muitakin seuraajia. Yhteys koetaan voimakkaana ja kiinnostus Jeesuksen sanomaan on syvä.

Tekstissä tulee esille sekä yhteys että kilpailu. Hämmästyksen ja ihmettelyn keskellä nousee kaksi opetuslasta, Jaakob ja Johannes, vaatimaan itselleen erikoisasemaa Jeesuksen viittaamassa tulevassa Jumalan valtakunnassa. He pyytävät, että saisivat olla Jeesuksen oikealla ja vasemmalla puolella, kun hän nousee valtaistuimelleen. Se saa toiset närkästymään ja pahastumaan.

Vallan käyttö on ollut ja on suuri ongelma. Eräessä ruotsinkielisessä kirjassa kuvattiin Rooman valtakunnan elämää. Vaikka olen tiennyt, mitä kirjassa kirjoitettiin, selkäpiitäni karmi orjanaisten ja heidän lastensa osa. Ei siis ihme, että Jeesus opetti nöyryyden ja rakkauden täyttämään elämää. Ihminen ei saanut elää vain itselleen. Hänen ei pitänyt tulla vain toimeen toistensa kanssa, vaan hänen tuli pitää huolta toisista. Vaikka oppi on mennyt huonosti perille, on se kuitenkin nostanut elämän aivan uuteen arvoonsa.

Muistelin alussa omia lapsuusaikojani. Ne ovat olleet esillä nyt, kun olen saanut seurata lastenlasteni leikkejä. Saimme nyt hiihtoloman alkaessa vieraaksemme poikamme perheen, jossa on kolme lasta. Täällä Espoossa oleva Kaisla valmisteli serkkujensa tapaamista nukeilla ja muilla leikkikaluilla. Erikoisesti hän tahtoi antaa mahdollisimman paljon virikkeitä vuotta nuoremalle Amanda-serkulleen. Nyt jo koulunsa aloittaneet Manu ja Matilda jäivät valmisteluissa sivuosaan, mutta leikkein hekin mahtuivat.

En ehtinyt seurata heidän leikkejään täällä meilläkään niin paljon, että olisin huomannut kenenkään hallintahaluja. - Vähän nuorempana espoolainen Kaisla osoitti omistushaluaan kertomalla Jyväskylän serkuille, Laurille ja Mikolle, ukkiin kiinni tarttuen: ”Tämä on minun ukkini.”

Lasten yhteys, yhdessä leikkiminen ja toisistaan huolen pitäminen, on sitä näyttyä, joka sopii niin iloomme kuin suruummekin. Laskiaisien riemu, paastonajan hiljaisuus ja syventyminen, niin kuin surun syvyyksien ovat elämästä rikastuttavia tekijöitä, kun tunnemme olevamme turvallisessa hoidossa. Siitä hoidosta ensi sunnuntainkin teksti antaa hyvän vakuutuksen. Sen turvallisuuden löydämme elämäämme Jumala-suhteestamme ja sitä voimme myös rakkaudessa toisillemme jakaa.

Eino Orpana

Muistettavaa

Kalakurjet. Nikolain-pilkki la 4.3. Säkylän Pyhäjärvellä Loimaan kaupungin kesäsiirtolassa Vaapukkarannassa. Kilpailu alkaa klo 10. Pieni osallistumismaksu kerätään. Kilpailun jälkeen keitto- ja kahvitarjoilu sekä palkintojen jako.

Lappeenrannan kurkijokelaiset. Viivästynyt tapaamisemme su 5.3. klo 13 Eeva Kemppisellä, Ainonkatu 37 B 5, Lappeenranta. Tervetuloa!

Hiitolan Pitäjäseuran kevätkokous ja tarinailta ti 7.3. klo 18. Porissa, Tuomarink. 2. Tervetuloa mukaan entiset ja uudet.

Elisenvaaran marttakerho kokoontuu Ritvalla ke 8.3. klo 12. Yhteislähtö Kalevalankadulta klo 11.45.

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan kokous la 11.3. klo 12 Loimaalla.

Hiitolan Pitäjäseuran pilkkikilpailut Kuivalahdella la 11.3. klo 10. lähtö Jouko Ijaksen mökkirannasta. Sarjat: miehet ja naiset. Kilpailukalana ahven. Ajo-ohje: Luvialta Kuivalahden kesk. (n.10 km) viitoitus oik. Pihlaus, josta opasteet perille. Lisätietoja Villettä p. 0400-192 801. Kaikki tervetulleita.

Hiitolan ja Kurkijoen sukututkimuspiiriin seuraava tapaaminen to 16.3. klo 18 Karjalatalon Wärtsiläsalissa, Käpylänselä 1, Helsinki. Saapua voi jo klo 15.

Kalakurjet. Kurkijoen pilkkimatkalta lähdetään pe 24.3. Virtaalta klo 4.30, Alastaro klo 4.40, Hirvikoski klo 4.50, Loimaan asema klo 5.00, Helsinki Kiasma klo 7.00.

NIMIPÄIVÄT

pe 24.2. Matti, Matias
la 25.2. Tuija, Tuire
su 26.2. Nestori, Laskiaissunnuntai

ma 27.2. Torsti
ti 28.2. Onni,
 Laskiaistiistai, Kalevalan päivä, suomalaisen kulttuurin päivä,

ke 1.3. Alpo, Alpi, Alvi
to 2.3. Virve, Virva
pe 3.3. Kauko
la 4.3. Ari, Arsi, Atro
su 5.3. Leila, Laila

ma 6.3. Tarmo
ti 7.3. Tarja, Taru
ke 8.3. Vilppu, Kansainvälinen naistenpäivä

to 9.3. Auvo

Yleisöltä

80 v. 17.1.2006

”Täys’ onni on sen, joka maataan saa es’ palvella hivenen verran.”

Kiittäen

Aune Niskanen

Merkkipäivät

Annikki Söderholm s. Kylläin-
nen täytti 80 vuotta 12.1. Lahdes-
sa. Entinen koti oli Elisenvaarassa.

Peruutus

Kurkijoen Aromäen Hämmäläisten matka Kurkijoelle ja Hiitolaan 2.-4.6.2006 peruuntuu, koska ilmoittautumisia ei tullut tarpeeksi. Yritämme ensi vuonna uudelleen.

Kokouksia

Kurkijoki-Seura ry:n vuosikokous

sunnuntaina 12.3.2006 klo 14 Karjalatalon Käkisalmissa, Käpylänselä 1, Helsinki. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja keskustellaan Karjalan Liiton jäsenmaksu-uudistuksesta.
Kahvitarjoilu **Tervetuloa Hallitus**

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kenen lempinimi oli Ukko-Pekka?
2. Millä nimellä nykyinen Nissan-automerkki aiemmin Suomessa tunnettiin?
3. Minkä Afrikan maan pääkaupunki on Kampala?
4. Miten kuuluu Katekinuksen ensimmäinen käsky?
5. Missä päin Suomea järjestetään kesäisin taidenäyttely Retretti?
6. Millainen on apaattinen ihminen?
7. Minkä maan entisen hallitsijan arvonimi oli shaahi?
8. Mikä oli Norjan pääkaupungin Oslon aiempi nimi?
9. Mistä päin maailmaa on peräisin tanssi nimeltä rumba?
10. Mistä tunnetaan firma nimeltä Rapala?

Onnen-
kyykky
lentää...

Kurkijokelaisen palsta kuvallisia onnittelevia varten. Lähetä tai tuo lapsen (tai miksei vanhemmankin) valokuva ja onniteluteksti Kurkijokelaisen toimitukseen. Kerro myös, minkä päivän lehteen onnitteleva haluaisit. Saat täältä 8 euron laskun, jonka voit maksaa pankkiin (hinta sisältää 22 %:n arvonlisäveron). Onnitteleva voi maksaa myös täällä toimituksessa.

Julia Holm Raumalta täytti 6 vuotta ja sanoi, että paras lahja oli pikku sisko. Rotinoilla käydessä otettu kuva. Kolme viikkoa sitten tavatessamme Noora Kristiina osasi jo hymyillä. Tyttöjen mummo on Ihojärven Torvisen Irja, nykyinen Teräväinen.

Lintusein

Lennä, lintu pieni,
laudalle ikkunan,
vie terveiset rakkaimmalle,
jota eniten rakastan.

Tule, lintu pieni,
luokseni laulaen,
tuo terveiset häneltä,
jota kaipaen iltaisin.

Lennä, lintu pieni,
istahda olkapäälle ystävän,
laula ikävästä:
häntä useasti muistelen.

Lennä, pieni kultasiipi,
oksalle koivupuun,
laula äänellä heleällä,
kuinka kaunista elämä on.

Ulla

Hymyä
huuleen

Pitkö aloittaa?

Kuten useimmat lapset seitsenvuotiaat kaksoseni haluavat harrastaa kaikkea mahdollista: jääkiekkoa, taitoluistelu, balettiä, uintia... Muutamassa viikossa heidän intonsa laantuu, ja he haluavat lopettaa. Silloin minulla on tapana sanoa: ”Halusitte aloittaa, joten tehkää asiat loppuun.”

Yhtenä aamuna, kun he valmistautuivat lähtemään kouluun, kuulin pojan valittavan siskolleen: ”Meidän ei olisi ikinä pitänyt aloittaa tätä.” Hanna

Sanan Voimaa

24.2. Itse rauhan Herra suokoon teille rauhan, aina ja kaikin tavoin. Herra olkoon teidän kaikkien kanssa. 2. Tess. 3:16

25.2. Jumala, vapauta Israel kaikesta hädästä! Ps. 25:22

26.2. Herra, minun Jumalani! Käänny kuitenkin palvelijasi puoleen ja kuule nöyrä pyyntöni, kun nyt hartaasti rukoulen sinun edessäsi. 1. Kun. 8:28

27.2. Autuas sinä joka uskoit! Herran sinulle antama lupaus on täyttyvä! Luuk. 1: 45

28.2. Joka aamu Herran armo on uusi, suuri on hänen uskollisuutensa. Val. 3:23

1.3. Herra tekee köyhäksi ja antaa rikkauden, painaa maahan ja kohottaa. 1. Sam. 2:7

2.3. Sitä varten minä ponnistelen ja taistelen kaikella hänen voimallaan, sillä voimalla, joka vaikuttaa minussa. Kol. 1:29

3.3. Ajatelkaa häntä, joka

kesti syntisten ankan vastustuksen, jotta ette menettäisi rohkeuttanne ja antaisi periksi. Hepr. 12:3

4.3. Herran kunnia ilmestyy, kaikki saavat nähdä. Näin on Herra puhunut. Jes. 40:5

5.3. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.” Matt. 28:18

6.3. Herran vapaiksi ostamat palaavat ja saapuvat riemuiten Siioniin. He kantavat päänsä päällä ikuista iloa. Ilo ja riemu astuvat portista, huoli ja huokaus pakenevat kauas. Jes. 51:11

7.3. Hän on meidän sydämemme ilo, hänen pyhään nimensä me luotamme. Ps. 33:21

8.3. Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen. Joh. 3:17

9.3. Minä olen elämän leipä. Joh. 6:48

Etsin Siiran sukua

Olen jonkin aikaa tehnyt sukututkimusta Siiran suvusta. Mummoni Vappu Ilona Siira (19.2.1926-21.4.1997) oli kotoisin Kurkijoelta. Hänen isänsä oli suutari Antti Siira (7.11.1892-3.9.1961), jonka vanhemmat olivat Juhana ja Varpu Siira o.s. Hirvonen (17.3.1866-16.6.1951).

Löysin Antti ja Varpu Siiran kuolinilmoitukset vuosikymmenen välein ilmestyneistä Kurkijokelaisista.

Olen kiinnostunut löytämään vielä hengissä olevia Juhana ja Varpu Siiran jälkeläisiä. Jos joku lukija tietää mahdollisista sukulaisistani, toivoisin ottamaan yhteyttä minuun. Yhteystietoni ovat alla.

Pauliina Karjalainen
Vellamonkatu 16-18 B 23
00550 HELSINKI
Puh. 040-537 3969
pkarjalainen@helsinkilainen.com

Karjalan Liitto tiedottaa

Karjalan Liiton hengelliset päivät 12.3.2006 Imatralla

Viipuriin suunnitellut Karjalan Liiton hengelliset päivät pidetään 12.3. Imatralla. Hengelliset päivät pidetään viikkoa ilmoitettua aiemmin ja tällä kertaa yksipäiväisenä ekumeenisena tilaisuutena. Viipuriin suunniteltu hengellisten päivien seminaari on sen sijaan kokonaan peruutettu, sillä ohjelmaltaan ja profiililtaan seminaari oli tarkoitettu nimenomaisesti Viipurissa toteutettavaksi.

Perinteisesti ohjelma toteutetaan ekumeenisena. Sunnuntaina aamulla klo 10 alkaa Imatrankosken luterilaisessa seurakunnassa

messu, jota vietetään myös talvisodan loppumisen muistoksi. Ortodoksinen liturgia on samaan aikaan Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkossa. Piispaallisen liturgian toimittaa arkkipiispa Leo.

Kello 12 on ruokailu. Ohjelmallinen ekumeeninen päivätilaisuus Imatrankosken kirkon alaisissa alkaa kello 13.30. Ohjelmassa on kummankin kansankirkon tervehdykset, musiikkiesityksiä sekä mm. Viipurin hengellisestä elämästä kertova esitelmä. Tilaisuudessa puhuvat arkkipiispa Leo, piispa Matti

Sihvonen, Imatran Seudun Karjalaisten puheenjohtaja Ahti Husu, Karjalaisseurojen Etelä-Karjalan piirin puheenjohtaja Pekka Lattu, Imatran kappalainen Ossi Ojanen, isä Timo Tynkkyne ja Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Hannu Kilpeläinen.

Laulua esittävät Kalevi Ignatius, Imatran ortodoksinen kirkkokuoro ja Imatran seurakunnan nuorten kuoro. Ennen Karjalaisten laulua ja piispojen suorittamaa matkaa siunausta luovutetaan hengellisten päivien kiertävä ikoni ja pergaamenttikäärö seuraaville

hengellisten päivien järjestäjille.

Kirkkopäivien toteuttamisesta vastaa Karjalan Liitto, Karjalaisseurojen Etelä-Karjalan piiri, Imatran Seudun Karjalaiset ja paikalliset seurakunnat. Karjalan Liiton hengellinen toimikunta toivoo, että karjalaiset osallistuisivat suurin joukoin Imatran hengellisen päivän tilaisuuksiin.

Tarkempia tietoja toiminnanjohtaja Hannu Kilpeläinen, puh. (09) 7288 1711, hannu.kilpelainen@karjalanliitto.fi.

Kalevalan ja karjalaisuuden päivä Karjalatalolla

Kalevalan ja karjalaisuuden päivää vietetään perinteiseen tapaan Karjalatalolla

Naistoimikunta 30-vuotias

Juhlan kunniaksi käsityökilpailu

Karjalan Liiton naistoimikunta täyttää tänä vuonna 30 vuotta. Tasavuotia juhlistetaan lokakuussa Karjalatalolla. Lisäksi naistoimikunta järjestää juhluvuoden kunniaksi kaikille avoimen käsityökilpailun.

Kilpailu käynnistyy heti ja päättyy syyskuun lopussa. Kilpailussa on omat sar-

jansa miehille ja naisille. Miesten kilpailutehtävinä ovat pajutyöt ja luuta, naisten puolestaan pajutyöt ja pipo. Jokainen kilpailija voi osallistua kilpailuun yhdellä tai useammalla työllä.

Jokainen piiri valitsee oman alueensa kilpailutoistensa yhteensä viisi parasta piipoa, pajutyötä ja luutaa lo-

pulliseen kilpailuun. Kilpailutyöt tulee toimittaa oman piirin naistoimikunnan edustajalle, joka yhdessä piirihallituksen kanssa valitsee toimitetuista töistä viisi parasta käsityötä jatkoon. Näitten töitten joukosta naistoimikunta valitsee voittajat. Kisan parhaimmisto asetetaan esille Karjalatalolle naistoimikunnan 30-vuotisjuhlassa.

Kilpailutyöt tulee palauttaa Karjalan Liiton naistoimikunnan jäsenille syyskuun loppuun mennessä.

Lisätietoa kilpailusta naistoimikunnan puheenjohtajalta Aira Viitaniemeltä p. 040- 550 8461 ja kulttuurisihteeri Anna Dantcheviltä p. (09) 7288 1712 tai anna.dantchev@karjalanliitto.fi.

Miriamin joulu Paraguayssa

Kirjoitettu 12.1.2006

Hei Teille Kaikille!

Toivottavasti teillä kaikilla oli hyvät juhlapyhät! Nyt varmaan elämäne on jo palautunut normaaliin uomaansa ja kaikki tekemämme uudenvuodenlupauksetkin ovat vielä voimassa. Minulla menee täällä hyvin.

Ystäväni Emeril kutsui minut ja joukon muita vapaaehtoisia viettämään joulua luokseen kaupunkiin, jonka nimi on Pilar. Pilar sijaitsee Paraguay-joen varrella maan lounaisosassa. Oli oikein mukavaa viettää

joulu toisten amerikkalaisien seurassa. Teimme perinteisiä jouluruokia, joihin olemme kotona tottuneet. Minä tein suomalaisia piparkakkuja ja glögiä äidin reseptien mukaan. Niitähän meillä aina jouluna on ollut siellä kotona jouluaattona.

Glögi osoittautui suureksi hitiksi, sillä kukaan muu ei ollut sitä aikaisemmin maistanut. Sitten minulla oli mahdollisuus soittaa kotiväelleni kotiin Connectiicutiin. Siellä oltiin parhailaan availemassa lahjoja ja nauttimassa glögiä. Näin pääsin jakamaan joulun heidän kanssaan ainakin yhdessä mielessä. Isällä oli

lääkekuuri menossa niin, että häneltä taisivat jäädä glögit väliin.(Korjasin asian myöhemmin, kääntäjäsän huomautus.)

Kun olin puhumassa kotiin, niin kylän lapset juoksentelivat ympäriinsä paukutellen ilotulitusraketteja. Vaikka mieli oli siellä kotona, niin en päässyt eroon siitä tosiasiasta, että olin keskellä Paraguayn joulua ja että kesä oli kuumimmillaan.

Jouluaamuna ihmiset paistoivat suuria pannukakkuja ja eräänlaisia teeleipiä. Emerilin naapurit toivat niitä meidänkin nautittavaksemme. Myöhemmin eräs

naapuri toi vielä perinteisiä Paraguayn jouluruokia, joita kutsutaan chipa'ksi ja chipa guazu'ksi.

Myöhemmin päivällä lähdimme pitkälle kävelyille kaupunkiin ja joelle uimaan. Meille oli outo kokemus mennä uimaan jouluna, myös niille, jotka olivat kotoisin Kaliforniasta. Rannat olivat täynnä ihmisiä. Minulle se oli hyvin tervetullutta vaihtelua, sillä Chacossa, minne minut on sijoitettu, en uimaan pääse. Myös uutena vuotena meillä oli hauskaa. Sen me vietimme Chacossa.

Ystäväni, myös vapaaehtoinen ja minun lähin

amerikkalainen naapurini Dan kutsui minut ja viisi muuta luokseen 50 mailin päähän uudeksi vuodeksi. Hän on itse tiilestä rakentanut pienen tupansa. Siellä oli meitä seitsemän, jotkut meistä nukkuivat sisällä, toisille oli teltta ulkona. Dan itse nukkuu riippumattossa.

Kaikki on nyt palannut normaaliin. Tosin koulut eivät ala kuin vasta helmikuun puolessa välissä. Nythän täällä on kesäloma.

Mielestäni me, joilla on koti pohjoisella pallonpuoliskolla, olemme onnekkampia, kun voimme viettää kesäomat, kun on lämmintä ja juhlat jakaantuvat kylmille kuukausille. Mutta täällä voi poimia mangoja ja muita hedelmiä suo-

raan puista tai maasta jouluna niin, että ehkä kaikki lopulta jakautuu tasan, ja onhan niinkin, että mihin kasvaa, siihen tottuu.

Terveisiä kaikille ja hyvää Uutta Vuotta.

Mucho Love

Miriam

Miriam on yhdysvaltalainen nuori nainen, jonka isä on suomalainen Kurkijoen Rummunsuolla syntynyt Urpo (nyk. Ray) Heinonen. Hän on nykyään vapaaehtoisena ”työläisenä” Paraguayssa. Urpo-isä ja Rakel-täti lähettävät aina silloin tällöin Miriamin kirjoja Kurkijokelaiseen.

Talvi 56 vuoden takaa

Olin kuulemassa Kaarina Suonerän esitelmää hyvästä käytöksestä, oli hyvä esitelmä. Siinä käsiteltiin nykyihmisen käytöstä. Suonerä kertoi, kuinka on jäänyt pois teitittely, tilalle tullut sinuttelu, on jäänyt paikan luovuttaminen vanhemmalle yms. tavat, jotka ovat käytössä muualla Euroopassa ja olisivat suotavia vielä täälläkin.

Mieleni tuli talvi 1949-50, jolloin olin oppilaana Paimion Kansanopistossa. Pelkäsin vähän sinne menoa, taas oli vastassani uusi koulu, jossa en tuntisi ketään.

Iloinen yllätys oli kuitenkin, että sinne oli tullut kaksi entistä tuttuani: Kaino Könönen ja Irja Symilä. Tiiviisti siellä opiskeltiin. Päivät olivat pitkiä, aamu yhdeksästä iltä kahdeksaan.

Kuri oli myös ankara, siitä piti huolen johtajatar Siviä Siltanen, joka kävi iltaisin tarkastamassa, olivatko kaikki paikalla. Joskus

joku oli iltaisin luvattomilla reissuilla, silloin täytyi luotetun kaverin päästää hänet sisään ikkunasta, ovet kun lukittiin kymmeneltä.

Kyllä siinä iässä oli hauskaa, miten niin kaikki asiat naurattivatkin, etenkin

silloin, kun olisi täytynyt olla vakavana. Siihen aikaan suurimman ajan koulutunneista veivät tytöillä käsityö- ja kotitaloustunnit.

Muiden aineiden lisäksi siellä opeteltiin kohteliaisuutta ja hyvää käytöstä,

Kurkijoen tyttöjä Paimion Kansanopistossa lukuvuonna 1949-50. Oikealta Helvi Sintonen, Kaino Könönen, Irja Symilä ja kirjoittaja Terttu Järvinen.

kaikissa mahdollisissa tilanteissa. Hyvät ruokailutavat, tervehtiminen, esittely ja kunnioitus vanhempansa kohtaan. Opittiin avaamaan ovi ja päästämään toinen ensin sekä paljon muuta, mistä on ollut apua elämän varrella.

Aurinkoista kevättä lukijoille toivottaa

Terttu Järvinen

Muistojen kohtaaminen

Monet kohtaavat muistoissa hylätyt talot, autiot pihat. Tiet piirtyvät vielä maisemaan. Huomaamme piirteitä menneestä elämästä. Kaikki menneitä katsomaan palanneet tuntevat olevansa muukalaisia itselleen ja uutta maata heille, jotka kenties saapuvat. Kun joskus tulisi sellainen päivä, ettei pelota. Miten tulisi ihminen sinuksi pelkonsa kanssa? Ettei pelko masentaisi, vaan kutsuisi esiin piileviä voimavaroja – toisi lähelle ihmisen ja Jumalan.

Muistojen kohtaaminen on vaikean ihanaa. Muistot olisi saatava siirtymään tähän päivään, ja tämä päivä olisi saatava sovintoon muistojen ja kokemusten kanssa. Ikävän tunteminen on jotenkin sukua rakkaudelle, sillä ilman ikävää ei olisi rakkautakaan. silti kuuluu rakkauden olemukseen myös jotain läsnä olevaa, jotain kirkastuvaa.

Luovuttaminen on jonkun muiston itseensä tallettamista, usein vuosiksi vaikenemista, kunnes aika ja ihminen on kypsä niissä kirkastumaan.

Heimo Suontausta

JATKOA SIVULTA 1

tävät soittelivat hänelle ja kysyivät, minkälaista säätä Suomen TV oli lupaillut, koska Suomen televisiossa on selvät sääennusteet.

Murheellisia muistoja Suohovissa

Asemalta menimme Suohovin koululle. Satuimme hyvään aikaan, sillä siellä oli tehty valmisteluja seuraavaa päivää varten, jolloin alkaisi koulu. Kesän aikana oli maalattu lattiat, seinät ja ikkunapielet. Oppilaat olivat piirtäneet tauluja, oli kukkia ja ilmapallojakin seinustalla.

Opettajat olivat hyvin ystävällisiä. He esittelivät koulua joka puolelta. Toisessa kerroksessakin kävimme. Minä en ole käynyt tätä koulua, mutta meidän koulun opettaja Antti Jussila vei kerran meidän koulurkesterin Suohovin kouluun soittamaan opettajain kokoukseen. Se olikin tä-

hän mennessä ainoa kerta, kun olin tuossa talossa käynyt.

Aila Rusille ja Esko Aholalle Suohovin koulu oli murheellisten muistojen paikka. Suohovin koulullehan koottiin Elisenvaaran suurpommituksen jälkeen kaikki haavoittuneet ja muutkin pommituksesta selvinneet. Heitä löytyi metsistä ja pusikoista yms. paikoista.

Aila kertoi rappuja sisään noustessamme, että hän muisti tuon paikan hyvin. Ihmiset olivat silloin olleet järkyttyneitä, kyselleet, oliko joku nähnyt heidän omaisiaan. Aila ei löytänyt talosta omaisiaan. Kaikki olivat kuolleet. Ainoastaan Ailan isä säästyi, koska tämä oli ollut rintamalla. Seitsemän ristiä laitettiin lehteen.

Navetta täynnä menehtyneitä

Kolmantena matkapäivänä ajoimme Kurkijoelle,

Lopottiin. Menimme maa-miesopiston navetan raunioille. Navetta oli kesällä 1944 se paikka, jonne koottiin kaikki pommituksessa kuolleet. Osan heistä siunasi kirkkoherra Arvi Kujala Kurkijoen hautausmaalla yhteishautaan, suuren osan heistä tuntemattomina. Muistan, miten eräs räisäläläinen rouva Tervonen yritti navetalla tunnistaa sormuksien nimistä ja päivä-määristä kotikylänsä ihmisiä.

Kurkijoella kuvattu Ylen Ykkösdokumentti on tarkoitettu kunnianosoitukseksi Elisenvaaran suurpommituksen uhreille ja siitä selviytyneille ja siinä menehtyneille. Monelta taholta olen vuosien varrella kuullut ihmisten kertovan ystävistään ja sukulaisistaan, joita siellä on ollut. Se näkymä, mikä silloin asemalla oli (kaikkine järkyttävine yksityiskohtineen) ei unohdu koskaan. Minä työskentelin Ensiapuase-

malla siihen asti, kunnes kaikki haavoittuneet oli viety pois.

Kurkijoen matkamme syyskesällä 2005 kului rattoisasti, vaikka olimme kaikki vieraita toisillemme ja matkamme aiheena järkyttävä, surullinen tapahtuma. Alussa minua jännitti, mutta kuvaaja Juha Norokytö oli niin hauska ja sanavalmis, että aina hän löysi hyviä sanasutkauksia joka asiaan ja siten sai meidät nauramaan.

Toimittaja Erkki Rahkola sitä vastoin oli asiallinen ja hyvin rauhallinen. Hän antoi minun kertoa tapauksia ihan niin, kuin ne todellisuudessa olivat tapahtuneet.

Carl Geustin suuri urakka

Ilmasotahistorian asiantuntija Carl Geust kertoi olleensa neljä vuotta töissä Moskovassa. Kun Moskovan sota-arkistot avautuivat, hän pääsi tutkimaan ja

suomentamaan sotapäiväkirjoja. Matkallamme hänellä oli mukanaan Simolan ja Elisenvaaran pommituspäiväkirjat 19.-20.6.1944. Hän kertoi, että venäläisten piti tulla pommittamaan Elisenvaaraa myös seuraavana päivänä 21.6., mutta silloin oli niin huono ja pilvinen sää, että se jäi.

Huono sää pitää paikansa. Tarkistin sen Valkjärven kenttäsairaalan sotapäiväkirjoista. Olin hankkinut ne Sota-arkistosta, koska siskoni oli Valkjärvellä lottana. Näin siinä luki: ”20.6. päivä aurinkoinen, taivas täysin pilvetön. Koko päivän vilkasta lentotoimintaa. 21.6. pilvinen ja harmaa päivä. Ei erikoista.” Näinhän saattoi olla koko Kannaksella.

Carl Geust katseli pape-reitaan. Minä mietin, rohkensisinko pyytää itselleni niistä kopioita. Olin lapsena ja nuorena melko ujo, mutta elämä on opettanut. Epäroin, koska ajattelin,

että ne olivat sentään olleet kovan työn takana ja tuotu ihan Moskovasta asti.

Mutta rohkeasti vain pyysin, ja hän lähetti kääntämänsä sotilasasiakirjat minulle. Siitä suuri kiitos Geustille. Ohessa olennaisin Carl Geustin minulle lähettämistä kuudesta liuskasta tekstiä. Kysyin jopa luvan käyttää niitä tässä kirjoituksessa, ja lupa tuli.

Viime aikoina on näistä Elisenvaaran pommituksista kirjoitettu paljon oma-kohtaisia kokemuksia. Niinpä ajattelin, että voisi kirjoittaa noista Venäjän sotapäiväkirjoistakin.

TV:n Ykkösdokumentti tulee ulos ensi huhtikuun 9. päivänä Urheiluruudun jälkeen. Työnimenä on Vaiettu murhenäytelmä.

Lahdessa 9.2.2006

Annikki Söderholm

Niin taas muistoihin menneisiin...

Kuukausi sitten oli leh-
dessämme kirjoitus asevel-
jien muistolaatan paljastuk-
sesta Washingtonin suurlä-
hetystössä. Sepä toi miele-
ni taas sen ajan, kun minä
siellä työskentelin. Lähe-
tystön päällikkökin on
sama kuin minun viimeinen
isäntäni. Hän on tosin siellä
virkansa puolesta jo toista
erää.

Työelämässä ollessani
sanoin joskus leikilläni jol-
lekin: ”Vuotahan Vyöter,ko
murut joutuut” eli kunhan
kirjoitan elämäni tarinan,
kerron kaikki salat julki, jo-
ten on paras olla minun
kanssani hyvissä väleissä.
No, se nyt oli vain sen ajan
tarinaa tarinan vuoksi, jo-
hon tuskini kukaan reagoi
millään tavalla, ehkä vain
hymyillen ymmärtäväisesti
tietäen, että tosiasiaa
emme voi julkisesti kertoa,
mitä vain, se oli jo kirjoitet-
tu työsopimukseenkin. Siinä
oli myös seuraava lause:
”Työntekijä on velvollinen
kaikessa toiminnassaan
noudattamaan asemamaan
lakeja ja tapoja.” Niin se oli
sanasta sanaan kirjoitettu.
Tässä olisi sopiva ohje mie-
lestäni myös Suomeen
muuttajille.

Kaikki loppuu aikanaan,
kuten minunkin työrupea-
mani, vaikka olin sanonut-
kin joskus, etten lähde pois
kulumallakaan. Lähettiläät
vaihtuivat, maan presidentit
samoin, minä vain jatkoin
työtehtävissäni kokonaista
18 vuotta aina eläkeikään
asti. Sanoin olevani urani
huipulla, eikä köyhä kor-

kealta putoa, korkeintaan
luudan päältä lattialle.

Oikeastaan olisin vielä
saanut jatkaa pari vuotta,
mutta katsoin jo ajan tul-
leen luovuttaa tehtävät toi-
selle. Olihan siinä jo saanut
kattaa pöydän yhdelle jos
toiselle vieraalle presiden-
teistä senaattoreihin, liike-
maailman ”silmäätekeviin”
ja mitä kaikkea he nyt edus-
tivatkaan. On useita henki-
löitä, joita todella muistelen
miehelläni ihan hymyssä
suin vieläkin.

Silitysrauta

Juhlän jälkeen aina arki
tulee, kuten tiedämme. Sil-
loin hopeat laskettiin, laitet-
tiin talon tavarat paikoil-
leen, pestiin ja silitettiin
suuri kasa liinoja sekä ser-
viettejä. Siinä sivussa hoi-
dettiin myös suurlähettilään
vaatehuolto. Jos kaikki ka-
sattaisiin yhteen, olisi siinä
melkoinen vuori paitojakin,
joita meikätyttö on silitän-
nyt, myös pukuja, smokke-
ja, frakkeja, tummia ja vaa-
leita pukuja ym.

Niinpä ei ollut ihme, ett-
en ostanut itselleni edes si-
litysrauta, kun tulin Suo-
meen. Mutta arvatkaapas,
mitä! Eivätkös hyvät ystä-
väni lahjoittaneet minulle
omaan kotiini silitysraudan,
tosin oikein kauniin! Olisi-
vatkohan vaatteeni olleet
kurttuksia. Joka tapauksessa
he ovat huumoriväkeä. No,
onhan sillä raudalla toki ol-
lut käyttöä.

Tuli sitten se viimeinen
työpäiväni ja historiallinen
hetki, jota kutsuin työtöve-

rini katsomaan. Nimittäin
sitä, kun silitin vihoviimeis-
sen miehenpaidan, ja asia
on selvä minun osaltani
loppuiksi!

Läksiäiset

Juhlallisesti minut saa-
tettiin oloneuvoksettaren
päiville. Oikein limousinel-
la minut haettiin kotoa ja
vietiin illalliselle ravinto-
laan. Siellä kitaransoittaja
tuli pöydän viereen soitta-
maan ja laulamaan. Aterian

jälkeen menimme kakku-
kahville toiseen ravinto-
laan. Sitten vielä teimme
kierroksen Washington
DC:n tutuilla ja vähemmän
tutuilla paikoilla ennen aa-
munkoitoa, joten olihan se
ikimuistoinen ilta. Valoku-
vat ovat albumissa tallella
kaikesta tuosta.

Monet ovat ne Amerikan
ihmeet, kuten eräs serkkuni
sanoo. Ja olenkin niitä siel-
lä matkoillani nähnyt. Tun-
nen todella surua New

Jouluna terassilla Sirkka-työtoverin kanssa. Aililla Aino-
puku yllään. Sama puku on nähty useasti myös Kurkijoki-
juhlilla.

Suurlähetystön seinustalla helmikuussa kukkineet kameliat
saivat joskus lunta oksilleen.

Orleans'in kaupungin tu-
hon johdosta, kun olen näh-
nyt sen ja kokenut ”syvän
etelän” tunnelman, Louisi-
ana ja Alabama mukaan lu-
kien. Eräällä matkoistani
sattui koneessa olemaan
suomalainen lentoemäntä,
ja minut toivotettiin suurek-
si yllätyksekseni tervetul-
leeksi koneeseen ihan sel-
vällä suomen kielellä.

On eräs tapa, jota lämpi-
mästi kannatan. Se koskee
merkkipäivien viettoa. Siel-
lä ystävät järjestävät juhlat
alusta loppuun. Ei tarvitse
”juhlakalun” hiki hatussa
touhuta tarjottavien kanssa
ja olla sitten rätiväsytynyt
juhlapäivänä.

Sattuipa kerran, kun olin
siellä matkalla, että matka-
toverit saivat tietoonsa mi-
nun syntymäpäiväni. Annas
olla, onnittelukortti oli au-
ton istuimella, kun tulin, ja
illalla eräs kalifornialainen
pariskunta vei minut ravin-

tolaan tarjoten kolmen ruo-
kalajin illallisen ja vielä
kahvit kakun kera, jossa pa-
loi kynttilä. Tarjoilijat lau-
loivat vielä ”Happy Birth-
day”, joten olin ihan mykisi-
tynyt. Kaikki tämä tuli ihan
ventovieraiden taholta, jot-
ka olivat samalla matkalla.

Lopuksi vielä kerron
matkatoimiston virkailijas-
ta, joka aina kysyi jälkeen-
päin, millainen matka mi-
nulla oli ollut. Ennen Suo-
meen lähtöäni hän tarjosi
minulle lounaan ja kerran
jopa kyyditsi ani varhain
lentokentälle sunnuntai-
aamuna. Hän tuli sitä varten
Virginian puolelta, jossa
asui. Tätä kaikkea minä
kutsuisin hyväksi palveluk-
si. Hän teki kaiken, vaikkei
se hänen työnkuvaansa
kuulunutkaan. Muistot tosi-
aan lämmittävät mieltä!

Jaakon tytär

Aili Heinosen läksiäisaterialla Washington DC:ssä vasemmalta työtoverit Leila ja Sirkka
sekä Aili kuuntelemassa serenadia. Eivätkä juhlat siihen loppuneet...

Washingtonin suurlähetystössä juhlat ovat päättyneet, ja henkilökunta on järjestelemässä
paikkoja kuntoon. Aili keskustelemassa nuoren miehen (hovimestarin?) kanssa.

Terttu Ketola

Bongauspäivä

Pakkanen kun paukahteli,
pihapiiriin lehahteli
pikkulinnut nälissään
talviruokaa etsimään.

Keltasirkut lyhteen täytti,
sekin mukavalta näytti,
kauranjyvät maistuivat,
koht' oli vatsat pulleet.

Punatulkut metsien
lensi ruokaa etsien,
tikka talipalloa
koputteli nokalla.

Saapui sitten harakat
valko-mustat komeat.
Närhiparin hauska tahti,
toinen söi ja toinen vahti.

Suuri parvi tiaisten
keltaisten ja sinisten,
ruokaa riitti lintusille,
suurille ja pienimmille.

Lintulaudan viimeiseksi
oravakin sitten keksi.
Pähkinöitä nakerteli,
herkkuhetken kurre eli.

Tuota itse katselin
mielin herkin, iloisin.
Mikäs meillä ihmisillä
pakkasilla, lämpimillä.

Kurkijoen Marttayhdistys ry:n toir

Vuonna 2005 toiminnan teemana jatkui Iloa ja turvaa martoissa. Iloita yhdistyksessämme saatiinkin, sillä vietimme juhluvuotamme. Kiitokset toiminnasta halutaan antaa yhdistyksen jäsenille, hallitukselle ja puheenjohtajalle sekä erityisesti talkooväelle juhliemme järjestelyistä.

Jäsenistö

Yhdistyksemme jäsenmäärä vuonna 2005 oli kuusi (6) jäsentä. Jäsenmäärä laski vuoden aikana yhdellä jäsenellä. Yhdistyksen alaisuuteen kuuluu seitsemän (7) kerhoa. Kerhojen jäsenmäärät olivat seuraavat:

Aromäen-Piltolan marttakerho 23, Elisenvaaran

marttakerho 17 ja nuorisojäseniä 1, Kauhanojan marttakerho 21, Loimaan kirkonseudun marttakerho 20, Metsämaan marttakerho 30 ja nuorisojäseniä 3, Raholan marttakerho 13, Rummunsuon marttakerho 19 ja nuorisojäseniä 1.

Yhteensä jäseniä 143, nuorisojäseniä 5.

Kunniajäsenet:

Aromäen-Piltolan marttakerhon jäsenet Alli Härmäläinen ja Elma Hartikka, molemmat vuodesta 1995, Loimaan kirkonseudun marttakerhon Anna Poskiparta vuodesta 1983, Metsämaan marttakerhon jäsenet Aini Kylliäinen vuodesta 2000 (kuollut 29.9.2005) ja Eila Tuomola vuodesta 2001 sekä Rum-

munsuon marttakerhon jäsenet Vieno Lerkki vuodesta 2000, Martta Lankinen vuodesta 2003 (kuollut 9.12.2005) ja Helmi Kylliäinen vuodesta 2005 (kuollut 29.10.2005).

Toiminnasta

Kulunut vuosi oli yhdistyksemme 100. toimintavuosi. Vuosi kului pääosin historiikin työstämisessä ja 100-vuotisjuhlien järjestelyissä. Historiikin teksti valmistui keväällä 2005. Valokuvien keruu, tallennus ja kuvatekstien kirjoitus jäi Marja Tirrin huoleksi ja vastuulle.

Kirjan painatus annettiin tarjouskilpailun jälkeen loimaalaiselle Kustannus HD:lle /Arto Pietilälle. Kir-

jan taiton teki Hannu Mäkelä. Yhdistys hankki itselleen 300 kirjan painoksen. Kirjan nimestä järjestettiin nimikilpailu jäsenien kesken. Ehdotuksia tuli muutama, ja lopulta päädyttiin nimeen 'Se on sata'.

Historiikin julkaisu ja yhdistyksen 100-vuotisjuhlal pidettiin sunnuntaina 20.11.2005 Metsämaalla. Juhla alkoi sanajumalanpalveluksella, jossa liturgiina toimi kappalainen Elina Rouhiainen ja kanttorina Eeva Taneli. Saarnan piti Pöytyän kirkkoherra Risto Miettinen. Ennen jumalanpalvelusta laskivat Arja Schwartz ja Hannele Piiparinen muistokukat Karjalaa jääneiden sekä sankarivainajien muistomerkeille.

Varsinaiseen juhlaan osallistui 142 vierasta. Juhlapuheen piti Marttaliiton hallituksen puheenjohtaja Merja Siltanen. Yhdistystä muistivat seuraavat yhteisöt ja yksityiset henkilöt: Marttaliitto ry, Varsinais-Suomen Martat ry, Loimaan Marttayhdistys ry, Kojonkulman Marttayhdistys ry, Mellilän Isonperän Marttayhdistys ry, Kurkijoki-Säätiö, Loimaan Seudun Karjalaseura ry, Pöytyän Loukunkulman Marttayhdistys ry, Humppilan Karjalainen Marttayhdistys ry, Alastaron-Virtaan Marttayhdistys ry, Loimaan kaupunki, Metsämaan Lähikauppa, Metsämaan Urheilijat, Loimaan seurakunta, Eläkeliiton Loimaan kaupungin yhdistys, Marjatta Kaunismaa, Riitta Heinonen, Mirja Linden, Anni Clewe, Eeva Setälä, Elma Hartikka, KustannusHD ja Metsämaan Maa- ja kotitalousnaiset.

Kaikki kerhot olivat koonneet juhlapaikalle oman näyttelypöytänsä,

joilla oli esillä kerhojen toimintaan liittyvää materiaalia, kuvia sekä vanhoja käsitöitä.

100-vuotisjuhlassa jaettiin ansiomerkkejä seuraavasti:

Kultainen ansiomerkki Sinikka Sikiö

Hopeinen ansiomerkki Sirkka-Liisa Erlund, Alli Kihlanki, Elsa Koskinen, Alli Mäkinen, Hannele Piiparinen, Eevi Poutanen, Saini Repo, Rauha Riikonen, Erja Tiainen, Marja Tirri ja Marita Ventto.

Pronssinen ansiomerkki Marjatta Heinonen, Ritva Ihmäki, Terttu Kanervo, Linnea Kilpinen, Ritva Kähkö, Pirkko Laine, Ulla Laminaho, Pirkko Martikainen, Lea Rastas, Aino Rautanen, Eila Rautio, Ulla Salo, Arja Schwartz, Ulla Schwartz, Laila Suonpää, Taina Suvila, Marja-Leena Sätälä, Riitta Tiippana ja Eeva Turumäki.

Juhlissa jaettiin myös vuosimerkkejä seuraavasti:

50-vuotismerkki

Tyyne Havukainen ja Meeri Littunen

40-vuotismerkki

Airi Pullinen

25-vuotismerkki

Marjatta Heinonen, Sari Mäkilä, Marja Tirri ja Raili Virtanen

10-vuotismerkki

Raija Hjelm, Ritva Kähkö, Riitta Mikkola, Eila Tuominen ja Anna-Maija Veikkolainen

Alli Kihlanki/Elisenvaaran mko jatkoi lähialueyhteistyötä Kurkijoella Elisenvaaran naisryhmän kanssa. Emäntä-lehden tilausmyyjinä olivat Airi Pullinen, Maila Sihvonen, Lea Rastas, Alli Kihlanki, Eeva Turkumäki ja Anne Mäki. Kurkijoki-museolla esillä ollut yhdistyksen näyttely purettiin syksyllä. Näyttelyyn tutustui 120 henkilöä.

1905-2005

Tiedottaminen

Yhdistyksen sekä kerhojen kokoontumisista ilmoitettiin Loimaan Lehden seuratoimintapalstalla, Kurkijokelaisen Muistettavapaalstalla ja Auranmaan Viikkolehden Muistilistapalstalla. Viralliset kokouskutsut ilmoitettiin Loimaan Lehdessä ja Kurkijokelaisessa.

Vuoden aikana on lehdissä ollut yhteensä kahdeksan kirjoitusta yhdistyksemme toiminnasta. Kurkijokelaisessa oli marttojen 100-vuotisjuhlal numero 4.11. Yhdistys oli esitellyt toimintaansa sen lisäksi jo 28.1. Kerhot tekivät omat sivunsa Kurkijokelaiseen seuraavasti: 25.2. Aromäen-Piltolan mko, 1.4. Elisenvaaran mko, 29.4. Kauhanojan mko, 27.5. Loimaan Kirkonseudun mko, 1.7. Metsämaan mko, 26.8. Raholan mko ja 23.9. Rummunsuon mko. Lisäksi juhlista kirjoitettiin Kurkijokelaisessa 2.12.

Opintokerhot

Opintokerho 'Marttayhdistyksen satavuotisjuhla-järjestelyt' on kokoontunut 17 kertaa, osallistujia kaikkiaan 106. Opintokerho luokiteltiin tänä vuonna erikoiskerhoksi, sillä tavoitteena oli niin historiikin julkaisu satavuotisjuhlissa kuin itse juhlien suunnittelu ja toteuttaminen.

Hallinto

Vuonna 2005 hallituksen puheenjohtajana toimi Arja Schwartz. Muut jäsenet oli-

Marttojakin pitkään työllistännyt historiikkikirja 'Se on sata' julkaistiin yhdistyksen 100-vuotisjuhlassa. Kirjauutuus poseerasi juhlissa "vanhempiensa" kirjoittaja Päivi Mikolan ja kirjaidean isän Kari Rahialan välissä. Kirjaa myyvät yhdistyksen hallituksen jäsenet. Sen voi myös tilata postitse Marja Tirriltä, puh. (02) 767 6541 iltaisin tai marja.tirri@lai.fi. Kirjan hinta 25 euroa (+ toimituskulut). Kuva Jouko Uusi-Laitila.

Uusi pöytästandaari

”Kurkijoen vaakuna”

- lahjaksi
- muistoksi
- omalle pöydälle
- kiitokseksi

35 €

Tilaukset ja kyselyt:

Kurkijokelainen

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Unikuva

Samosin lehtoa Laatokan sinikellot vierellä soitti viris' peipon laulu lähelläin outo rauha sieluni täytti.

Kimmels' järvi metsän siimekseen tuoll' kullerot tuoksuaan loihti kevättuntoja hiljaa mielessään koin rantaan kulkea sinne.

Koitti illansuu, se hämyssään kuin jostain kaukaa ennen kukan poimin, pysähtyen loin katseen Laatokalle.

Lask' kehrä aavaa kullaten vanaa kuikka pintaan piirsi kävin polkua hiljaa mietteissään lehto vehreä taakseni uinui.

Paavo Vepsä

Siivouspäivä

Valkoista untuvaa, höyhentä valkeaa putoilee taivahalta. Ovat ne kotoisin kaukaa tuolta pilvenhattaralta.

Pilvirouva se tyynyjä, peittoja siellä pudisteli. Ylimääräiset höyhenet, untuvat maahan tipahteli.

Terttu Ketola

mintavuosi 2005

vat varapuheenjohtaja Hannele Piiparinen, sihteeri Tuija Vihervirta, rahastonhoitaja Marja Tirri ja jäsenet Ulla Salo, Soile Valkeapää ja Riitta Sario. Hallitukseen kuuluu yksi edustaja joka kerhosta.

PR-marttana toimi Tuija Vihervirta ja opintomarttana Marja Tirri.

Tilintarkastajina olivat Riitta Heinonen ja Ulla Kotiranta sekä varalla Alli Kihlanki ja Saini Repo.

Kerhojen puheenjohtajina toimivat Ulla Salo Aromäen-Piltolan mko, Ulla

Lamminaho Elisenvaaran mko, Maila Sihvonen Kauhanojan mko, Minna Ylipuntari Loimaan Kirkonseudun mko, Liisa Jokinen Metsämaan mko, Marja-Leena Sätilä Raholan mko ja Airi Pullinen Rummunsuon mko.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin keskiviikkona 16.2.2005 Loimaalla Tuulensuun Palvelukeskuksessa. Vuosikokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Vuosikokoukseen osallistui 21 yhdistyksen jäsentä.

Yhteistyökumppanit

Vuonna 2005 yhteistyötä tehtiin Marttaliitto ry:n, V-S Martat ry:n, Kurkijoki-Säätiön, Päivi Mikolan, Elisenvaaran naisryhmän Kurkijoella (Elisenvaaran mko), Loimaan seurakunnan,

8. neuvontapiiriin, Kari Rahialan, Kurkijoelta nykypäivään –hankkeen/Maria Kauppinen ja KustannusHD/Arto Pietilän kanssa.

Yhdistyksemme oli edustettuna Varsinais-Suomen Martat ry:n vuosi- ja

Syksyllä 2005 pidettiin marttapaitakurssit. Kelpaa siinä Seija Lehden (kesk.) ja Mirja Mattilan (oik.) nyt kokoustaa uutukaisissa paidoissaan. Ulla Schwartz (vas.) oli omellut paitansa jo aiemmin. Kuva Tuija Vihervirta.

Kurkijoen Marttayhdistys ry:n vuosikokous

Kurkijoen Marttayhdistyksen vuosikokous pidettiin Tuulensuun palvelukeskuksessa torstaina 16.2. Kokoukseen oli saapunut 23 yhdistyksen jäsentä. Puheenjohtajana toimi Arja Schwartz ja kokouksen sihteerinä yhdistyksen sihteeri Tuija Vihervirta.

Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat. Koska puheenjohtaja oli vuosi sitten valittu kahdeksi vuodeksi, jatkaa siis Arja Schwartz puheenjohtajana. Yhdistyksen sihteerin kieltäytyessä jatkamasta, valittiin uudeksi sihteeriksi Eevi Kemppinen.

Erovooroiset hallituksen jäsenet Ulla Salo ja Soile Valkeapää valittiin uudelleen. Muina hallituksen jäseninä toimivat Hannele Piiparinen, Riitta Sario, Marja Tirri ja Tuija Vihervirta. Rahastonhoi-

tajana jatkaa Marja Tirri. PR–marttana toimii sihteeri.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin Riitta Heinonen ja Ulla Kotiranta sekä varalle Alli Kihlanki ja Saini Repo. Yhdistyksen edustajana marttapiiriliiton kokouksissa toimii Arja Schwartz, varalla Hannele Piiparinen ja Marja-Leena Sätilä. Yhdistyksen kokoukset ilmoitetaan Kurkijokelaisessa ja Loimaan Lehdessä.

Tuija Vihervirta esitti toimintakertomuksen työvuodelta 2005, joka hyväksyttiin kiitoksella. Toimintaa oli paljon johtuen yhdistyksen 100–vuotisjuhlista, sekä satavuotishistoriikin ”Se on sata” saattamisesta valmiiksi kirjaksi.

Esitettiin vuoden 2005 tilit ja tilintarkastajien niistä antama lausunto,

hyväksyttiin tilit ja vahvistettiin tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille. Hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodelle 2006.

Jäsenmaksu päätettiin säilyttää kymmenessä eurossa. Hyväksyttiin hallituksen jäsenten matkakorvaukseksi 0,20 + kilometriltä tai kulut julkisissa kulkuneuvoissa. Hyväksyttiin sihteerin laatima talousarvio vuodelle 2006.

Kurkijokelainen tilataan sihteerille. Kurkijokelaisten pitäjäjuhlien Muistojen iltamien ravintolan pidosta vastaa Elisenvaaran marttakerho. Heillä on myös yhdistyksen joulujuhlan vetovastuu. Vuosikokouksen tarjoilusta vastasi Kauhanojan marttakerho.

Eevi Kemppinen
sihteeri

syyskokouksessa. Marja-Leena Sätilä kuuluu Varsinais-Suomen Martat ry:n hallitukseen. Piiriliiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin on osallistuttu niin yhdistyksen kuin kerhojenkin toimesta.

Yhteenvedo

Yhdistyksen toiminta keskittyi sadan vuoden umpeen kuromiseen. Historiikin julkaisu ja 100-vuotis-

juhlat olivat merkkipaaluja, joista voimme olla ylpeitä, samalla kuitenkin nöyryyttä tuntien. On hyvä kunnioituksella muistaa ja kiittää menneiden sukupolvien naisia ensimmäisestä sadasta vuodesta. Tämän päivän Suomessa on helppoa olla martta.

Kolmivuotinen teema-kausi ’Iloa ja turvaa mar-toissa’ päättyi. Kauden aikana saimme konkreettista

oppia turvallisuudesta. Myös oma marttayhteisö saatetaan tuntea turvallisiksi, siihen joukkoon on helppo mennä mukaan jakamaan kokemuksiaan, ilojaan ja surujaan. Päällimmäisinä marttailloissa kai-kuu yleensä nauru: iloa martoissa on todellakin totta. Tästä on hyvä jatkaa.

Tuija Vihervirta

Kurkijoen marttayhdistyksen vuosikokouksessa kahvittajina olivat Kauhanojan marttakerholaiset, vasemmalta Maila Sihvonen, Senja Seppälä, Erja Tiainen ja Pirkko Martikainen. Kuva Tuija Vihervirta.

Tiinan Matti

Karjalassa naapurinamme pienen lampemme toisessa päässä hoiteli maati-laansa Matti kolmen sisarensa kanssa äitimuori Stiinan antamien neuvojen mukaan. Toki perheellä oli sukunimikin, mutta Matti kulki naapureiden keskuudessa nimellä Tiinan Matti. Naisvaltaisessa talossa oli poika saanut kaiken huomion, ja Matti osasi taidon ottaa palveluita vastaan.

Pari siskoista ”pääsi naimisiin”, kuten Matti asian ilmaisi. Vain vanhin sisaruksista jäi veljensä kanssa asumaan. Vielä evakkoai-kanakin tämä sisko-veli –suhde toimi moitteettomasti. Matti kuitenkin antoi oman lempinimen siskolleen, eli siskosta tuli Matil-

le Loviisa. Elämä jatkui rauhallisesti Loviisan huolettiessa veljensä hyvinvoinnista, kunnes tuli Loviisakin evakkopolkunsa päähän ja Matti jäi orvoksi, orvoksi siksikin, ettei hän varmasti ollut itse keittänyt koskaan korvikettakaan, ruuanlaitosta puhumattakaan.

Mutta kun hätä on suuri, on apu lähellä, niin nytkin. Läheltä seurasi sisarusten elämää Mattia nuorempi leskirouva, joka kiirehti hoivaamaan orpopoikaa. Ensimmäiseksi hän toi radionsa mattia viihdyttämään ja neuvoi, mistä napulasta painaen kuulee ”Lauantain toivotut levyt”.

Mielellään mies kuunte-likin musiikkia, kävipä jos-

kus Ojajärvellä seurantalolla tansseissakin, varsinkin ”Viattomien lasten päivänä”, joiden joukkoon hän sanoi itsekin kuuluvansa. Tuskin hän kuitenkaanhevostaan valjasti tuolloin-kaan tanssin vuoksi, mutta musiikki ja tarinointi tuttu- jen kanssa oli se huvipuoli. Matille olivat hevoset hyvin rakkaita, joita ei turhan tähden rasitettu eikä juok- sutettu. Harjatessaan ajok-iaan hän totesi: ”Kyl Polle lautast lämäjää ku rasvat- tu.”

Talvisodan pakkasissa Matin kaivosta väheni vesi, ja he joutuivat ajamaan he- vosen kanssa meidän lam- mesta karjalleen juomave- den. Lammessa pidettiin vain yhtä avantoa sulana

heinäsäkin avulla. Se toimi- kin, sillä ohi ajavatkin juoti- vat ajokkinsa avannon luona olevasta ämpäristä peittäen avannon huolelli- sesti ja panemalla ämpäri- n alassuun kepinpäähän.

Mattikin erehtyi kerran keskipäivällä vedenha- kuun. Hän oli reessä olevat tynnyrit saanut täytetyksi, kun vihollisten pommiko- neet yllättivät hänet täysin. Pommeja rupesi satamaan lähimaastoon. Siitä Matti

”Pommeja rupesi satamaan lähimaastoon.”

oivalsi toden olevan ky- seessä. Tuota pikaa olivat- kin vesitynnyrit pois reestä Matin roimiessa hevostaan ”lautasille” käskien sitä pa- koon rannan metsikköön.

No, hevonen ja mies pe- lastuivat, mutta jäähän tuli railoja koneaseista. Onnek-

si tynnyritkin olivat säästy- neet tuhoilta. Kun pommit oli pudotettu ja koneet häi- pyneet, täytti mies tynnyrit uudelleen. Silloin oli pakko hymyillä naapurin kiireelle, vaikka olikin niin sanotusti ”läheltä piti” –tapaus. Ko- timme sijaitsivat radan ja joen välimaastossa, ja mo- lempien siltoja oli vihollis- en ollut tarkoitus pommit- ta ja siten katkaista yhteys ja kuljetukset rintamalle.

Mutta palataanpa vielä Mattiin. Se hyvä halti- ja, joka vei miehelle ra- dion, neuvoi samalla, mistä kuuluisi hänen mielihjelmansa Lauantain toivotut levyt. Hän lähti sit- ten itse jatkamaan työpäi- vänsä käydäkseen sen pää- tyttyä katsomassa Matin kuulumisia. Kysäisipä siinä kuin ohi mennen, oliko ra- diosta kuulunut kauniita le- vyjä. Vastaus kuului: ”Ol-

yks, se Lesken lempi on su- loisemp.”

Vastaus pisti lesken pään sekaisin, eikä pää seonnut ainoastaan leskeltä, vaan myös Matti tunsu jotakin lämmintä sisällään. Tuota pikaa he huomasivat ole- vansa papin pakeilla. Niin, että joskus se on vähästä kiinni.

Niin saivat toisensa Mat- ti ja leskirouva. He elivät onnellisina, kunnes Matin elämäkaari tuli täyteen. Tämä oli tositarinaa enti- sestä hyvästä naapuristam- me Tiinan Matista, naapu- rista, jota en koskaan muis- ta nähneeni pahalla päällä tai kiireisenä lukuun otta- matta sitä vedenhakumat- kaa Talvisodan pommisa- teessa. Näin muisteli naa- puriaan

Aino Koppi

Korpisaari, Kurkijoen saarikylä Laatokan rannalla

Korpisaaren asutusta pääosin vuosina 1900- 1944

Korpisaari on saarikylä. Pääsaari on noin 2,5 km leveä ja 7 km pitkä. Sinne pääsee Lopotista, kun Hiitolaan vievältä tieltä kääntyy vasemmalle Riekkalan ja Kannansaaren väliselle tielle. Korpisaaren kylään kuuluvia nimettyjä saaria Korpisaarimaisen pääsaaren lisäksi on 14. Korkeimmat mäet pääsaareissa ovat yli 55 metriä korkeita. Korpisaareen kuljetaan maanteitse Uitonsalmen yli kylän ”lahen puolelle” (Laiikkalanlahden puoleinen osa saaresta) Revonmäelle, josta tie haarautuu eri suuntiin. Toista puolta saarta sanottiin ”kylän puoleksi”, jossa useimmat talot olivat = Korpisaaren ”kylä”.

Kurki-Säätiön (nykyisin Kurkijoki-Säätiö) vuonna 1972 julkaisemassa teoksessa ”Kurkijoki kylästä kylään” on laajasti kuvailtu myös Korpisaarta sellaisena, kuin se oli viimeisenä rauhan vuosikymmenenä 1930-luvulla. Seuraavassa esityksessä on vielä haluttu tuoda esille kylän asukkaat perhekunnittain vuosina 1900-1944. Tiedot on koonnut Reino Kontulainen (68). Haastattelutavina ovat olleet muun muassa seuraavat Korpisaareissa syntyneet henkilöt: Ristiina Rastas (94), Ilmari Kontulainen (90), Aino Jakonen (79) ja Kalevi Kuosa (69).

Seuraavassa asukasluettelossa on käytetty Korpisaaren kyläkartan talojen numeerointia. Talojen nimien yhteydessä on myös vanhoja paikannimiä, joita on Kurkijoen kartoissa vuosilta 1920 ja 1931. Henkilöiden syntymä- ja kuolinaikoja on vain viitteellisesti. Nimien yhteydessä saattaa olla seuraavia merkintöjä (arkistoviitteiden MK, VA, Lk tai UK lisäksi): (+ on aviopuoliso) ”?” tarkoittaa täydennystä tai tarkistusta vaativaa tietoa ”I”, ”II” jne. on avioliiton järjestysnumero ”ev” on evakossa syntynyt ”vk” esiintyy liitteenä olevassa valokuvassa ”kk” on kansakoulu ”myöh.” on vuoden 1944 jälkeinen tapahtuma ”k” on kuollut

1. Ristiniemi (Kontulainen)

Apteekkari Oskari Piironen huvila Kontulaisilta vuokratulla maalla. Rakentajana oli ammattikirvesmies Havakka Kurkijoen Uusiky-

lästä. Piironen oli muuttanut Kaavilta Kurkijoelle.

2. Herttua

Maanviljelystilalla asui kelloseppä Antti Herttua 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Tämän jälkeen kelloseppä siirtyi kylänpuolelle Majurin mäkeen (josta myöhemmin Pietariin?), kun Soskuassa asuneen Heikki Kontulaisen (s. 1700) suvun pojanpojan pojanpoika Pekka Kontulainen hankki paikan v. 1905.

Pekka Kontulainen (1880-1918) (+ Maria Pylkkänen Mikkelin mlk, lapsia:

Kerttu Kontulainen, k. nuorena naisena v. 1927.

Erkki Kontulainen, kaatui 1941 (+ Kerttu Mielonen, lapsia: Raili, Reino ja Irja ev. Martta Kontulainen, avioitui Vehkamaalle. Kts. kohta 13.

Katri Kontulainen, avioitui Pohjiin kylään (+ Jaakko Lankinen.

Ilmari Kontulainen (+ Elsa Lankinen, lapsia: Toini ev., Eeva ja Asta syntyneet myöh.

Bertta Kontulainen.

3. Halkoniemi

Paikkaa ovat asuttaneet ennen Matti Jakosta mm. Kohonen, Käkisalmen Kaukolasta.

Inkinen, Antti (s. 1875) Riekkalasta avioitui n. v. 1906 Helena Mielosen (s. 1885) kanssa Korpisaareissa. Sitten muuttivat Riekkalaan ja edelleen Viipuriin. Heidän jälkeläisiään asuu Kanadasa, mm. Torontossa, sekä USA:ssa.

Poskiparta, Mikko; muutti kylänpuolelle Punnosenslahden rantamaille ja edelleen vuokralle Hännisen autiotuvalle n. v. 1920.

Tukia, Eljas Matinp (s. 1875) Hämeenlahdesta.

Matti Martinp Jakonen (s. 1900) meni kylänpuolelta aviol. 1923 Hiitolaan (+ Hilma Erikäinen (vk) Hiitolasta, josta 1920-luvun lopulla tulivat Halkoniemeen Hiitolasta, lapsia:

Elsa Jakonen (s. 1925) avioitui myöh. (+ Salminen Raumalta, lapsia.

Yrjö Jakonen avioitui myöh. (+ Eila Vaalasranta Mellilästä, lapsia.

Reijo Jakonen avioitui myöh. (+ Margit Norrgård, lapsia.

4. Rinne

Lieneekö paikalla asunut vielä 1914 arkeol. Juhani Rinne? Vrt. Korpisaari Rantalinnamäki, Kuuppala Jäämäki ja Hämeenlahti Linnamäki. Myyhkienmäen (sanottiin Myhkiinmäki) sivutietä notkelman yli toisen mäen syrjässä Rinne-nimisellä paikalla asui

Heikki Martinp. Jakonen (s. 1.5.1881) (+ Anni Laine, lapsia:

Martti Jakonen (s. 1913) kaatui 1941 (+ Hilja o.s. ?, lapsia: Terttu, Elvi ev.

Eino Jakonen (1916-1999) avioitui myöh. Jyväskylä (+ vaimo ?, lapsia: Aimo, ?

Aili Jakonen (+ Lemström, lapsia: ?

Sulo Jakonen (+ Eine Visti, lapsia: Anne, Hannu

Kuulutus

Korpisaaresta ei ole valokuvia aiemmin julkaistuissa Kurkijokea käsittelevissä teoksissa kovinkaan paljon. Eniten Korpisaarta on käsitelty kirjassa Kurkijoki kylästä kylään. Siis jos mielenkiintoa olisi, voitaisiin koota ”Kyläteos”. Se olisi hyvä saada aikaiseksi ennen ”syksyä” eli ennen muistitietojen katoamista.

Ohessa on eräänlainen malli siitä, millainen voisi olla teos ”Korpisaari, Kurkijoen saarikylä Laatokan rannalla”. Tarvitaan vain muutamia yhteistyöhaluisia henkilöitä asiasisältöä pohtimaan ja kokoelmaa toteuttamaan. Jos olet korpisaarelainen tai Korpisaaren asioita tunteva tai muistava henkilö ja haluaisit kantaa kortesi kekoon kyseisen asian puolesta, niin ota yhteyttä allekirjoittaneeseen.

Tauno Jakonen avioitui myöh. Mellilässä (+ Liisa Holkeri, lapsia: Raimo, Ritva.

Heikki harrasti kalastusta ja oli tunnettu kivimies, joka rakensi mm. Pekka Mielosen kivinavetan ja Anni-vaimo oli hieroja. Heikki Jakosen perhe muutti Kannansaareen 1930-luvun alussa. Kts. kohta 23.

(Vertaa Maakunta-arkiston Mk 062 s. 125 Korpisaari 3).

Rinne-nimisen paikan omisti Matti Jakonen Heikki-veljen muutettua Hämeenlahteen. Taustalla olevaa mäkeä on 1900-luvun alussa vielä nimetty Mielosenmäeksi (vrt. Muistojemme Kurkijoki -kirjan karttaan v:ltä 1920). Viimeksi paikalla asui Maria Mielonen (o.s. Kurri).

Antti Juhonp Mielonen (s. 1863) (+ Maria Juhont. Kurri (s. 1874), lapsia:

Anni Mielonen, Helena Mielonen k. lapsena,

Juhana Mielonen k. lapsena,

Ida Mielonen, Helena Mielonen (k. Porissa myöh.) (+ Aarne Könönen Hiitolasta heillä lapsia:

Irja, Anneli,

Juhana Mielonen asuu Laukaassa,

Pekka Mielonen (”Kurrin Pekko”, vk) avioitui Helsingissä (+Aino, o.s. ?

Maria, avioitui ev. (+ Halinen Laukaan Kuohusta.

5. Akanniemi

Valkama-nimisellä paikalla asuivat Pekka Mielonen (1868-1934) vih. 1893 (+ Matilda Karjalainen (1874-1940) Jyväskylä, Kurkijoki, heillä lapsia:

Heikki Mielonen, Maria Mielonen, muutti Kanadaan,

Anna Mielonen avioitui Hiitolaan (+ Matti Oinonen, Pekko Mielonen avioitui Hiitolaan (+ Laina Meklin, Katri Mielonen k. lapsena, Aina Katri Mielonen avioitui Mutalahteen (+ Pekka Kuosa,

Kerttu Mielonen avioitui samaan kylään (+ Erkki Kontulainen,

Ristiina Mielonen avioitui Riekkalaan, Viipuriin (+ Einar Rastas Riekkalasta,

Anton Mielonen asutti kotitilaa (+ Elsa o.s. Punta, Pohjiin kylästä, lapset: Olavi, Kyllikki, (Jouko ja Ritva syntyneet myöh.).

Reino Mielonen avioitui myöh. Ilmajoella (+ Alli Välimaa, lapsia: Leena, Jarmo, Juhani, Tuula, Antero, Juhani ja Timo syntyneet myöh.

6. Myyhkienmäki

(sanottiin Myhkiinmäki. Tästä on v. 1920 kartassa käytetty nimitystä Mielosenmäki.)

Maria Mielosen ja vieressä Helena Tontin pienoiset tilat. Keskeltä saarta kylätiestä vasemmalle asuivat:

Reijo Juhananp. Mielonen

(1856-1886 Kurkijoki) (+ Maria Pääkkönen (8.5.1861-21.6.1940 Keuruu), lapsia:

Marian I avioli.

Helena Mielonen (s. 1882) (vk) (+ Tuomas Tontti. Kts. kohta 7.

Johan Mielonen meni Amerikkaan 1918.

Marian II avioli.

Juho Juhananp. Mielonen (1859-1898) Kurkijoki, lapsia:

Anni Mielonen,

Antti Johannes Mielonen (2.2.1891-26.2.1926 Korpisaari) (+ Maria Siira Soskusta (22.5.1904-16.12.1995), heillä lapsia: Anna Maria Mielonen (s. 1924) avioitui myöh. (+ Toivo Gröndahl Taivassalo, joilla lapsia: Anita, Leila ja Ismo.

Antti Johannes Mielonen (11.7.1926 Kurkijoki-29.9.1956 Mellilä).

Simo Mielonen (1894-1894),

Susanna Mielonen (s. 1896) (vk) (+ Pekka Jakonen Korpisaaresta. Kts. kohta 23.

7. Tontinmäki

(tästä on käytetty vuoden 1920 nimitystä Mielosenmäki) Mäen juuressa on ollut asuintalo, ”aroloto”. Maria Mielosen vieressä Tontinmäessä oli pienoinen tila.

Helena Tontti (o.s. Mielonen) (s. 1882) (vk) (+ Tuomas Tontti muutti myöhemmin Amerikkaan, joilla lapsia:

Iida Tontti (vk) (+ Topias Kokko Hiitolasta,

Anna Tontti,

Hilma Tontti (vk) avioitui ev (+ I Aarne Piippa Keski-Suomesta, lapsia: Reijo ev, Raimo ev, k. (+ II Sulo Salminen.

Antti Tontti (+ Anna Mustonen (vk) Veripäästä, joilla tytär Eila (vk),

Lyyti Tontti (vk) k. nuorena.

8. Kemppisenmäki

Paikalla asuivat Pekko Kallenp. Karjalainen (1832-1902) Korpisaareissa (+ Katri Aadolfintr Kontulainen (1847-1898), lapsia:

Kristiina (s. 1867),

Maria Karjalainen (s. 1870),

Matilda Karjalainen (1874-1940) (+ Pekka Heikinp. Mielonen (1868-1934). Kts. kohta 5.

Juhana Karjalainen (1823-1897) (+ Anni Aadolfintr Kontulainen (1844-1896) Korpisaari, poika:

Pekko Juhananp. Karjalainen (1866-1902) Korpisaari vih. 1892 (+ Maria Antint. Nukarinen (o.s. Kuokkanen) (1862-1934) Jaakkima. Marian III avioli. vih. 1906 Heikki Juhananp. Karjalainen (1867-1923), vaimo muutti leskenä Kuopioon 1931.

Lapsia II avioli.:

Juhana Karjalainen (s. 1893) (+ Hilma ?, lapsia: Heikki ja Maija. Juhana kävi Amerikassa, muutti Kuopioon.

Antti Karjalainen (s. 1895) (+ Anni ?, poika Yrjö. Menivät Jussin luo Kuopioon.

Anna Karjalainen vih. 1923 (+ Veikko Mustonen,

Korpisaaren emäntiä ja lapsia kansakoululla äitienpäivänä vuonna 1927. Ylärivissä vasemmalta oikealle: ?, Hilma Jakonen, Riitta Veripää, Maria Kontulainen, Maria Kuosa, ?, Maria Kesseli ja ?. Toinen rivi vas: ?, Anni Jakonen, Tilda Lajunen, ?, Maria Mielonen (Myyhkiistä), Maria Jakonen, ?, Hilja Hovi, Anna Kesseli, Katri Hannukainen, emäntä Kemppinen, Anni Jakonen, Maria Mielonen (o.s. Kurri), Aino Kesseli, Kristiina Poskiparta, Sanna Jakonen, Helena Tontti, Iida Nenonen, ?. Alarivissä vas. Maria Kuosa, Riitta Meskanen, Martta Lajunen, Riitta Kuosa (RatlaRiitta), Maria Meskanen, Vilho Kesseli, Heta Kuosa, Katri t. Maria Lajunen (Vehkamaalta), Anna Kesseli, ?, Katri Karvinen. Ikkunasta kurkistaa mm. Ilmari Kontulainen.

muuttivat Juankoskelle 1924.

Lapsia Marian III aviol. Pekko Heikinp. Karjalainen (s. 1906) (+ Fanny ? Pohjanmaalta, jäi hoitamaan tilaa.

Elsa Karjalainen (1909-6.6.2004)Hämeenlahteen,(vk) asui Riihikoskella (+ Kaarlo Tukia, Hämeenlahti (vk).

Myöhemmin Matti Kuosa osti tilan.

Kemppisenmäen paikalle tuli asumaan vanhaemäntä Emma, o.s. ?, Kuosa (vk) (+ Martti Kuosa, lapsia:

Matti Kuosa avioitui ev (+ Kirsti Manninen,

Eero Kuosa (+ Helmi Kinnunen lapsia: Eino, Seppo ev, Arvi ev.,

Arvi Kuosa k. sotaväen jälk.,

Tyyne Kuosa k. nuorena, Hilja Kuosa (+ Littunen KurkijoenAromäestä t. Titosta,

Aili Kuosa vk, Veikko Kuosa (vk), Helvi Kuosa (+ Kuusisto Ilmajoelta.

9. Repomäki

(sanottiin Revonmäki, tästä on v. 1920 kartassa käytetty myös nimitystä Jakosenmäki)

Paikalla asui Revon Anni (vk) (+ Pekka Repo, joilla lapsia Onni ja Pekka (+ vaimo? evakosta. Molemmat hyviä rakennusmiehiä Ensossa ja Harjavallassa.

Myöhemmin Revonmäen autiotaloon muuttivat Matti Nenonen, ahkera kalamies, ojankaivuusestari (+ Iida o.s.?, lapsia:

Emil Nenonen (+ Sylvi Kojo Riekkalasta. Muuttivat Lapinsaareen. Kts. kohta 25. Maria Nenonen, (kk:n valokuvassa v. 1929), Martta Nenonen, Toivo Nenonen, Eino Nenonen, Anni Nenonen.

Revonmäeltä Nenoset muuttivat Eero ja Matti Kuosan sivutilalle (kotipaikka) rannan töyräällä olevaan taloon. Kts. kohta 17.

Viimeksi Revonmäen paikka oli Matti, Väinö ja Toivo Kuosalla, ks. kyläkartta.

10. Korpisaaren kansakoulu

Kylänpuolella Punnosenlahden ja Mutalahden poikkikäytävän rinteellä oli Korpisaaren kansakoulu Antti ? (Pekka, Ilmarin tieto) Nenoselta vuokratussa talossa. Koulu toimi supistettuna kansakouluna (lakiasetus v. 1921) vuodesta 1922 alkaen. Jatkosodan loppuaikana koulu toimi Veripään tiloissa. Opettajana toimi Hilja Väntsi (+ Matti Hovi (vk) Säkkijärven Vilajoelta koulun perustamisesta alkaen. Tytär Sirkka (kk:n vk v. 1929). Hiljan mies oli kuollut hukummalla varhain lapsen synt. aikoihin. Opettaja oli Lottien pj. ja Martoissa sekä monessa kylän opintokerhojen toiminnassa mukana. Koulussa oli oppilaita myös Hiitolan puolelta.

11. Mutalahti

(v:n 1920 kartassa on maininta Savipelto. Vesi on ai-

kinaan jakanut Korpisaaren kahtia, Poikkikäytävä: Hepolahti-Mutalahtea myöten).

Ihan Mutalahden rannalla Pekka Nenonen (+ Helena Veripää naapurista, lapsia:

Alma Nenonen (vk) (+ Harri Tukia Hämeenlahdesta,

Matti Nenonen (+ Eeva Kuusela Riekkala, lapsia: Petteri, Markku ev. Jaalassa, Eino Nenonen (vk), Aino Nenonen, Hilja Nenonen (vk) (+ Kaarlo Härkönen Kesälahti, lapsia: Isto (lienee viimeinen Korpisaarella syntynyt henkilö),

Aune Nenonen (+ Sakari Mynttinen Valkeala, Erkki Nenonen (+ Vieno Hynni Valkeala.

12. Mutalahti

Mutalahden talo Linnamäen juuressa Heikki Kuosa (vk), (+ Maria o.s.? Hiitolan Haapalahdesta, lapsia:

Martti Kuosa muutti Lopottiin (+ Miina Kuokkanen Lapinlahdesta, kuoli, II (+ Tyyne ?, Kipinästä.

Selma Kuosa (vk) (+ Jussi Uhoitonen Riekkalasta, II (+ Inkinen,

Hilma Kuosa (vk) (+ Jakonen Hiitolan Tounaan kylästä,

Pekka Kuosa (+ Aina Pekant. Mielonen (vk) hoitivat kotitilaa, jossa Heikki eli eläkevaarina. Lapsia: Sinikka, Niilo k. 1 v. ikäisenä, Pertti k. 1/2 v. ikäisenä, Kalevi.

13. Vehkamaa

Naismeren puolella Vehkamaa-nimisellä paikalla asuivat

Pekka Tanelinp Lajunen (s. 1867) (+ Katri Eerikint Hannukainen, lapsia:

Pekka Lajunen (s. 1908) (vk) ”Vehkamaan Pekko” (+ Martta Pekant. Kontulainen (vk), lapsia: Airi, Arvi, Irma. Pekan ja Katrin luona oli Lyyli Veikkolainen, joka kävi koulua Korpisaarella ja avioitui Oriveden suunnalle myöhemmin.

14. Katajikkomäki

Antinniemen lähellä. Lähellä oli Abraham (Aapro) Juhonp. Karvinen (s.1860 Kitee) Hiitolasta 1886 vih.1894 (+ Katri Mielonen, Toiviaisen 1882 vihitty leski, joilla lapset: Helena ja Maria Toiviainen. Katrin II 1894 avioliitosta lapsia:

Juho Karvinen (s. 1899) (+ Hilja o.s.?, lapsia: Kerttu (s. 1919), muuttivat vähän ennen sotaa Elisenvaaraan, jossa Juho oli Rautateillä,

Anna Karvinen (+ Kalle Penttinen Viitasaarelta Kurkijoelle, lapsia: Erkki, Tuomas, poika ?

Tilalla asui myös Antti Kilpiö (s. 1873 Jaakkima).

15. Karjalainen

Punnosenlahden lähellä mäen kupeella asui mahd.? Isakki Kaarlomp. Karjalainen (s. 1840) (+ Maria Matint. Mielonen (s. 1854) vih. 1872, lapsia: Johan (s. 1873) (+ Anna Sofia Matint. Hämäläinen (s. 1879), Helena, Iisak, Helena.

Myöhemmin paikan ostivat Meskaset.

Matti Meskanen (+ vaimo

Patjantekokurssilaisia vasemmalta oikealle Aina Kuosa, Anna Meskanen, Riitta Veripää, Maria Mielonen, Kerttu Kontulainen, Aino ja Hilja Nenonen (Mutalahdesta), Eeva Nenonen (o.s. Kuusela), opettaja Elli Saunisto, Elsa Meskanen, Katri Kuosa ja Martta Lajunen (Vehkamaalta).

?,lapsia mm. tytär Anni Meskanen (s. 1867) vih. 1889 (+ Antti Mielonen (s. 1861) sotamies, vap.s.

Taloa asutti leski Riitta Meskanen (o.s. Kuosa) (+ Meskanen, lapsia:

Maria neiti, Matti Meskanen (vk), vap.s.,

Pekka Meskanen (+ Anna Kylliäinen Vätikästä k. Kurkijoella, tytär Airi Meskanen (+ Reino Haapala,

Elsa Meskanen (vk) (+ Mikko Lasonen Kurkijoki, Aune Mielonen eli talossa kuin omana lapsena.

16. Meskanen

Rannan naatikalla rinteessä oli talo Martti Meskanen (+ Maria o.s. ? (vk) Jaakkimasta, lapsia:

Anni Meskanen (vk) (+ Kalle Kumpulainen Viitasaari

Antti Meskanen amm. kalastaja (+ Anna Nenonen Haavikolta, lapsia: Sirkka, Pertti

Matti Meskanen (vk) (s. 1891)

Väinö Meskanen (+ Miina Heinonen Vätikästä, lapsia: Martti, Anja, Risto, Tuula ja Raija.

Viljo Meskanen (+ Helmi Valkonen, (vk), lapsia: Taimi, poika? ev.

Eeva Meskanen (+ Sinkkonen

Lydia Meskanen, (vk) (+ Lätti Vätikästä.

17. Mattila

Rannan töyräällä oli Matti ja Eero Kuosan syntymätila, Mattila, jonka osti ”Mutalahden” Pekka. Tilalla asui Matti Nenonen ja Iida, o.s.?, lapsia:

Emil Nenonen (+ Sylvi Kojo Riekkalasta. Asuivat Lapinsaarella. Kts. kohta 25.

Maria Nenonen, Martta Nenonen, Toivo Nenonen, Eino Nenonen, Anni Nenonen.

Heidän kanssaan eli Revon Anni (vk)

18. Ryntymäki

Keskellä saarta (paikan vanha nimi Ryntymäki). Kylätien varressa vauras herraskainen talo, jolla aikoinaan asui viisi veljestä: mm. Pärttyli Veripää (+ Maria Heinonen, heillä oli tytär Kristiina, jonka mies (+ Pekka Kaartinen muutti myöhemmin Alhoon.

Pärttylin veli Juho Veripää (+ vaimo ?, joilla poika:

Antti Veripää (+ Riitta Toro Hiitolasta (vk), lapsia: Eeva Veripää (vk) (s. 21.9.1905) (+ I Yrjö Lampinen Sillankorvasta, katosi talvisodassa, heillä tytär Terttu-Tuulikki, asuu Lappeenrannassa. Eevan (+ II Jussi Veijalainen (s. 15.10.1905 Titto).

Antin sisar Aino Veripää eli talossa ja meni naimisiin (+ Väinö Kuosa naapurista. Kts. kohta 19.

Antin sisar Helena Veripää. Kts. kohta 11.

19. Kuosala

Toisella puolen Miilinnmäkeä.

Pekka Kuosa (+ Heta, o.s.? Soskuasta, lapsia: Väinö Kuosa (+ Aino Veripää, Anna Kuosa k. Karhulassa, Toivo Kuosa (+ Ellen, o.s.?, joilla kolme poikaa.

Matti Kuosa(+MariaKuokkanen Lapinlahdesta, tytär Katri (vk), k. Kausalassa.

20. Lajunen

Veripästä rantaan päin.

Martti Tanelinp. Lajunen (s. 1845) vih.1870 (+ Anna Heikint. Kesseli (s. 1845), joilla mm. kolme poikaa.

Pekka Martinp. Lajunen (1873-1956) (vk) ”kylänpuolen Pekko” (+ MaTilda Nykänen,ensimm. kiertokoulun op. saarella, lapsia:

Anna Lajunen (+ Antti Koho, seppä Titto/Elisenvaara, lapsia: Lauri ja Veikko,

Heikki Lajunen (+ Iida Maria Niemistö Mellilä. Heikki oli S.k:n kyläosaston III pj.,

Martti Lajunen (vk) (+ Anna-Liisa Torikka (k. 7.9.1937), II vaimo Hilja, o.s.?, Käkisalmen suunnalta, lapsia: Sirkka ev, Pekka ev., Martta Lajunen (+ Eino Kojo Lapinlahdesta, lapsia: Eeva, Lauri.

veli Antti Martinp Lajunen, Muolaaseen, vap.s.

veli Taneli Martinp Lajunen, muutti Muolaaseen.

21. Peltomäki

Juho Kuosa (s. 1871) (+ Maria Simont Hannukainen (s. 1870 Hiitola), lapsia:

Maria Kuosa (+ Heikki Kesseli lapsia: Simo, Johannes ja Vappu,

Pekka Kuosa (+ Edith, o.s.?,

Iida Kuosa (+ Lajunen, Anni Kuosa (+ Laukkanen, lapsia: mm. poika?,

Vappu Kuosa (+ Hirvonen,

Lauri Kuosa (vk) (+ Iida Siviä Poskiparta Lapinlahdesta, lapsia: Eino, Eero, Helmi, Raija ev, Kari ev.

22. Ristikallio (edell. puolen km:n päässä)

Vanhaisäntä Simo Kesseli (s.1865) (+ Anna Yrjönt. Hirvonen, sekä vanhapoika Heikki Kesseli (s. 1869) Simon veli.

Simon ja Annan lapsia:

Heikki Kesseli (+ Maria Kuosa (vk) lapsia: Simo Kesseli (+ Kerttu, o.s.?, Viipurista, lapsia: Terttu,

Johannes Kesseli (+ Kirsti o.s.?, Koskelta, ja Vappu Kesseli (vk) (+ Virrasoja Mellilä.

Antti Kesseli (+ Aino Ahokas Ihojärveltä, lapsia: Anna, (vk 1929), Vilho (vk 1929), Yrjö, Aino, Aarne.

Juhana Kesseli, vanhap., vap.s.

23. Roanniemi

(vanha norpan traaninkeittopadat olivat sijainneet niemen kalliolla) ”Niemelä”. Kerrotaan, että Tijakan saarella on ollut luostari(?).

Martti Matinp Jakonen (1855-1930) (+ Maria Matint Nenonen (1855-1937), lapsia:

Heikki Martinp. Jakonen (s. 1881) (+ Anni Laine, lapsia: Katso kohta 4.

Pekka Martinp. Jakonen (s. 1891) vap.s. (+ SuSanna Mielonen. Katso alla kohta Pekka Jakonen.

Matti Martinp. Jakonen (s. 1900) (+ Hilma Eerikäinen. Matti avioitui Hiitolaan.v. 1923, josta muutti Halkoniemeen. Katso kohta 3.

Pekka Martinp Jakonen (s. 1891) (+ SuSanna Mielonen (s.1896) Korpisaarella.

Omistivat Jakosten kotipaikan ja Tijakan saaren, lapsia:

Martti Jakonen (1920-1993) Mellilä, kk valokuvassa v. 1929, avioitui myöh. (+ Annikki Riski Uusikirkko, lapset: Raija, Raimo ev, Riitta ev, Erkki ev, Eila ev., Aino Jakonen, konsul. Hki,

Martta, o.s. Jakonen, kk valokuvassa v. 1928, avioitui myöh. (+ Veikko Riitamaa Marttila k., lapset: Päivi,

Eija, Taina.,

Väinö Jakonen, kuoli Pöytyällä poikam.,

Kerttu (o.s. Jakonen) avioitui myöh. (+ Heikki Lahtinen Mellilä, lapset: Sari, Tiina, Timo.

Pekka oli S.k:n kyläosaston II pj., kunnanvaltuutettu, hyvä nuottakalastaja kahdella nuotalla Hän kävi myymässä kaloja Lopottiin, Hiitolaan, Elisenvaaraan, Enssoon ja Vuoksenlaaksoon. Sanna kuului Marttoihin ja Lottiin.

Pekalla oli vuokralla Matti Antinp. Jakosen orpojen tyttöjen Katrin (vk) ja Ainon kotitalo Hänninen-niminen tila, tytöt kuin omia perheenjäseniä. Kts. kohta 24.

24. Hänninen

Rätlämäen kupeessa (sanottiin Ratla). Hänninen-niminen tila (nro 24) oli Rätlämäen kupeessa, tilaa asutti Matti Antinp Jakonen (1875-1919) (+ Anni-Katri Väisänen (1884-1915), lapset: Katri Jakonen avioit. myöh. (+ Yrjö Majakari, Aino Jakonen avioit. myöh. (+Einari Anttonen. Matin lapset jäivät täysorvoiksi 3-5-vuotiaina ja tila autioksi. Vähän ennen kuolemaansa Matti pyysi serkultaan Pekka Martinp Jakoselta, että tämä huolehtisi hänen pienistä lapsistaan. Matti Antinp Jakonen oli Korpisaaren v. 1911 perustetun nuorisoseura Oraksen I puheenjohtaja.

Rasimäen juuressa ”Kummun” Matin paikka (sanottiin ”Kyöveli”) oli Pekka Jakosen kotitilasta Lukonniemestä lohkaistu tontti. (Tytöt rakennuttivat huvilan)

Matti Nenonen (+ Miina Ijäs muuttivat Titosta, lapsia:

Iida Nenonen, läänin terveyssisar, menehtyi 1956 Kivisalmen onnettomuudessa,

Maria Nenonen (+ Jarl Saren Porista, lapsi: Maj-Brit Helena.

25. Lapinsaari

Emil Nenonen (+ Sylvi Kojo Riekkalasta lapsi: Sirkka

Korpisaaren huvilat Torosaarella:

26. Lismakari (Lind)
27. Vehviläinen Antti
28. Hiltunen velj.
Ristiniemessä:

1. Oskari Piironen

Edellä olevaa selvitystä on tarkoitus rikastuttaa mm. valokuvaliitesarjalla. Valokuvia selostuksesta on vasta vk- tai kk-merkityistä henkilöistä. Korpisaarelaisten elämiseen ja tekstiin liittyviä täydentäviä ja/tai korjattavia tietoja, sekä valokuvia kirjoittaja ottaa mielellään vastaan myös laajemman selostuksen valmiiksi saattamista varten. Korpisaarella on arkeologisten tutkimusten mukaan arvioitu olleen asutusta löydettyjen muinaislinna- paikkojen, Rantalinnamäki ja Linnamäki, perusteella (rautakausi-keskiaika) jo 1000-luvun alussa.

Reino Kontulainen

Höylääjäjankatu 23 E

26100 RAUMA

Puh. (02) 824 0814 tai

0500-768 252

reino.kontulainen@

luukku.com

Eino Heikinmaan Lapsuusmuistoja-sarjan osa 25

Tekemistä löytyy kaikille

Tuhkarokkoepidemian takia sairaalassa

Kauppareissuista minä en oikein muista, kuinka ne tehtiin karanteenin aikana, mutta Tauno-eno taisi siinä meitä avustaa, koska he asuivat sen tien varressa, mistä me etupäässä kuljettiin kirkolle ja minä maitoreissuille.

Mennessäni vein ostoslapun määrättyyn paikkaan, ja he sitten kävivät hakemassa kaupasta ruokatarpeet. Minä taas määrättyyn aikaan kävin ne hakemassa. Näin meidän ruokahuolto toimi myös karanteenin ajan. Kun kaksi viikkoa oli kulunut, loppui meidän karanteenimme.

Sitten pääsimme ajattelemaan jo omia mahdollisuuksiamme jatkaa elämää uusilla asuinsijoilla, vaikka se vaikeaa tulisi olemaankin. Ihmettelen kyllä vanhempieni voimaa ja tarmoa, että he kestivät tämän kaiken mitään nurisematta. Eivät he sitä ainakaan meille lapsille näyttäneet.

Sillä aikaa kun Toivo-enon perhe oli sairaalassa, mitä kesti ainakin neljä viikkoa, eno kävi etsimässä töitä jostain kauempaa, koska Viitasaarella ei silloin tuntunut olevan mitään töitä eikä asunnostakaan ollut mitään tietoa. Se meidän asunto oli meille kaikille kerta kaikkiaan liian pieni. Hänen etsintänsä johti viimein tulokseen, ja hän sai Laukaalta Kuusaan kartanosta tallimiehen paikan.

Kuusaan kartano sijaitsi Vatian pysäkillä lähellä Kuusaankoskea. Työmiehen mökki sijaitsi aivan kosken rannalla. Kosken kuohut olivat mahtavat keväällä, kun oli runsaammin vettä. Kävimme heitä siellä katsomassa, koska he muuttivat sinne suoraan, kun pääsivät pois sairaalasta.

Kevään saapuessa tartuttiin töihin

Oli jo kevättä ilmassa, aurinko paistoi lämpimästi. Lumikinokset vähenivät, ja linnut visertelivät kauniisti. Kaikilla tuntui olevan kevättä rinnassa, ja mikseipä evakkokin olisi saanut siitä iloa. Mutta vaikeata se iloitseminen oli, kun rakas kotiseutu oli täytynyt jättää ja lähteä raskaalte evakkomatkalle.

Mutta vaikeudethan ovat voittamista varten eikä niihin pitäisi alistua. On vai ponnisteltava eteenpäin eikä pidä jäädä niitä murehtimaan. Siinä vanhemmamme olivat hy-

vänä esimerkkinä meille lapsille.

Isä sai töitä kunnanvirastosta. Äiti puolestaan pääsi semmoiselle kukkamummolle töihin, joka kasvatti puutarhakasvien taimia ja kukkasia myyntiä varten. Se olikin äidille tuttua hummaa: olihan meillä kotonakin kasvatettu kaikki kevään taimet itse, kuten monet kauniit kukkasetkin.

Minusta tuntui, että äiti piti siitä työstä sekä työnantajastaan, sillä tämä oli niin tavallinen ihminen. Tätikin sai mieluista työtä. Viitasaarelle oli perustettu sellainen työtupa, josta sai kangaspuilla kutomistyötä. Sitähän hän oli tehnyt jo kotonakin, niin ettei se mitään outoa hommaa hänelle ollut.

Minun tehtäväkseni jäi sitten hevosen hoito, ja sitähän minä olin oppinut jo tekemään, ja olinhan minä omiani sitä tekemään. Eipähän tarvinnut olla jouten. Ella ja Anja-Liisa pitivät seuraa toisilleen. Miten he aikansa viettivät, sitä en kyllä muista, mutta kyllä kai he jotain keksivät aikansa kuluksi.

Siirtolaisten määrä vain lisääntyi Viitasaarellakin niin kuin kaikissa muissakin Keski-Suomen kunnissa. Jokainen evakko-perhe joutui kulkemaan oman korpivaelluksensa päästäkseen vihdoinkin perille. Meidän naapuriin saapui Kurkijoen Marianvaarasta lähtenyt Kopsan Antti perheineen, joten juttuseuraakin saatiin.

”Kun avasimme yhden pytyn kannen, niin totesimme, että ne olivat täynnä sianlihaa, mutta nyt jo taas elävässä muodossa.”

Etenkin Antin isä, joka oli vanha merimies ja seilannut ympäri maailmaa, oli kova kertomaan merimiesten juttuja. Ja niitähän merimiehillä aina riittää. Kun meillä ei ollut muutakaan tekemistä kuin hevosten ruokkiminen, riitti aikaa kuunnella Antin isän tarinoita.

Sekä Kopsalla että meillä oli hevoset, sillä Viitasaarelle ei oikeistaan siihen aikaan millään muulla kulkuneuvolla päässytäkään. Rautatielle oli matkaa 120 kilometriä, ja linja-autoja kulki erittäin harvoin, joten hevonen oli yleisin kulkuväline Viitasaarella.

Kesällä 1940 tavaroiden ajoa

Ensimmäinen kevät vieraalla paikkakunnalla teki tuloaan. Tuntui vähän oudolta, kun ei ollut kiiret-

tä mihinkään. Kunhan vain oltiin ja odoteltiin, mitä kesä toisi tullessaan. Kyllähän kesän saapumisen toikin hiukan iloisemman mielen. Pääsimme myös töihin käsiksi. Jos niistä ei juuri rahaa herunut, niin ainakin aika kului paremmin.

Kesäaika siellä näytti alkavan vasta sitten, kun laiva alkoi liikennöidä Viitasaaren ja Suolahden väliä. Kun Keitele oli vapautunut jäistään, siinä alkoi säännöllinen laivaliikenne kaksi kertaa viikossa. Sitä hoiti viipurilainen laivuri Matikka vuokraamallaan Yläkeitele-nimisellä aluksella, jolla voitiin kuljettaa niin rahtitavaraa kuin matkustajiakin. Siten liikenneyhteydet parantivat huomattavasti. Laiva jatkoi matkaa Keitelepohjaan saakka ja poikkeili vielä Ilmolahdella, Suovanlahdella ja Kymönkoskella, palvelleen näin monia ihmisiä Keiteleen rannalla.

Koska tavaraliikenne alkoi toimia, myös siirtolaisten tavaraita alkoi Viitasaarelle saapua. Nekin täytyi saada jotenkin järjestykseen. Koska isäni oli täällä siirtolaisten edustaja, niin hänen kuului hoitaa tämä asia kuntoon.

Isä saikin luvan perustaa lähellä Hietalan laituria sijaitsevaan Metsähallituksen käpyriiheen siirtoväen tavaravaraston. Myös toinen varasto perustettiin Kennään talon yhteen liiteriin, joten aikaisemmin Sarasteen autotalliin varastoitu pieni määrä tavaraita voitiin sijoittaa niihin kahteen suurempaan varastoon. Isän tehtäväksi tuli näiden varastojen hoito ja kirjanpito.

Kun laivamiehet olivat nostaneet tavarat laiturille, siitä eteenpäin oli vastaanottajan huolehdittava niiden siirtämisestä. Se kuului isän tehtäviin. Siinä lähellä kirkonkylässä asuneet ja kauempanakin asuneet kävivät silloin tällöin katselemassa, joko omia tavaraita olisi tullut. Sattuipa joskus niinkin, että meidänkin laatikko tai säkki oli saapuneiden tavaroiden joukossa.

Jos evakkoperhe sattui asumaan jollain sellaisella kylällä, mihin laiva poikkesi, niin tavarat lähetettiin sinne. Suurin osa jouduttiin viemään varastoon odottamaan omistajaa. Kaikki paikkakunnalle saapuneet siirtolaiset oli luetteloitu, joten tarkaan tiedettiin, keitä Viitasaarelle oli tullut. Kaikki kävivät itse kyselemässä, oliko heille tullut tavaraita. Isällä oli aina muka-

naan tavaraluettelot, joista hän saattoi heti tarkistaa asian.

Laiturille jätettyjen tavaroiden siirtäminen varastoon jäi minun ja Tauno-enoni tehtäväksi, sillä kirkonkylällä ei tietääkseni muilla siirtolaisilla ollut hevosta kuin meillä ja Kopsan Antilla. Antti kävi jossain hommissa, joten hän ei kerinnyt semmoisiin ajoihin.

Sattui niin hyvin, että maalari Mikon vajasta löytyi kärryt, joita meillä päin sanottiin maitokärryiksi. Niiden keskiosassa oli istuinpenkki, ja takasassa oli tilaa maitotontille ja tavaroille. Toisilla niissä oli linjerit eli jouset toisilla ei. Näissä ei ollut jousia, ja me saatiin ne käyttöömmek, sillä meillä ei ollut omia kärryjä.

Evakkoon lähtiessämme oli kova talvi, jolloin kärryillä ei tehnyt mitään. Ne taisivat jäädä vielä talviteloilleen, mutta onneksi kärryjen puutteemme ratkesi mukavasti. Minä pääsin enon kanssa hevoshommiin kaksi kertaa viikossa. Palkkaa en muista, mutta olipa kuitenkin jotain tekemistä että ei tarvinnut aivan joutenkaan olla.

Oudon hajun lähde selviää

Saimme myös tehtäväksemme tyhjentää Sarasteen autotallin siirtoväen tavaraita, sillä autoilija tarvitsi itse autotallin omaan käyttöönsä. Kun me menimme tallille niitä tavaraita hakemaan, meidän nenäämme tuoksauti vähän outo tuoksu, jonka totesimme tulevan varastoiduista tavaraita. Kun vähän nostelimme niitä tavaraita, niin haju sen kuin vain lisääntyi. Ja sieltähän ne hajun aiheuttajat löytyivät: kolme pyttyä, joihin oli naulattu puukannet päälle.

Kun avasimme yhden pytyn kannen, niin totesimme, että ne olivat täynnä sianlihaa, mutta nyt jo taas elävässä muodossa. Päällisy oli kauttaaltaan elävien matojen vallassa, joten siinä oli menossa eväslihat vääriin suihin. Laitoimme nopeasti kannen kiinni ja lähdimme etsimään paikkaa, mihin ne pytyt vietäisiin, sillä niitä ei voinut viedä normaaliin varastoon. Muut tavarat panimme kärryille ja veimme ne käpyriiheen, joka oli siinä lähellä.

Isä sattui olemaan sillä varastolla ja kerroimme hänelle tilanteen että siellä olisi kolme pyttyä jotka jo elävät ja haju on melkoinen, hän läksi välittömästi kunnanvirastolle ot-

Oi niitä aikoja

entisiä ja lapsuusvuosia noita

Muistelmani alkavat aivan lapsuusvuosistani Kurkijoen Saaresken kylästä 16-vuotiaaksi nuorukaiseksi asti. 4.1.1942 sain kutsun IS-joukkoihin Kurkijoelle, ja siitä alkoi Suomen armeijan palveleminen aina 23.10.1945 saakka. Nämä tarinat olen kirjoittanut aivan muistinvaraisesti, en ole mitään muistiinpanoja käyttänyt. Ne muuttamat päivämäärät, jotka tästä löytyvät, on otettu teoksista, jotka on myös mainittu.

Eino Heikinmaa

tamaan selvää, mihin piilaantuneet lihat voisi viedä. Pian hän palasi ja käski meidän viedä lihapytyt kaatopaikalle ja haudata ne maahan niin syvälle, etteivät ne enää haisisi kenenkään nenään. Hän neuvoi, missä kaatopaikka sijaitisi. Sinne sitten menivät jonkun siirtolaisen eväät.

”En olisi uskonut, että katajankuori voi vaikuttaa niin paljon, että kessukin tuoksui hyvältä.”

Siirtolaisten tavaroiden ajoa jatkui jonkin aikaa. Sitten Tauno-eno läksi uitohtion hommiin. Hän pääsi laivamieheksi erään seen laivaan, joka hinaali tukkilauttoja sahoille. Minä jäin isän kanssa kahdestaan hoitelemaan tavaroiden siirteleminen laivalta varastoon tai sitten takaisin keskusvarastoon Jyväskylään, jos täältä ei löytynyt tavaroiden omistajaa.

Sellaiset tavarat, joissa ei ollut minkäänlaista osoitetta tai edes mitään nimeä, lähetettiin keskusvarastoon. Sieltä jokainen voi itse käydä etsimässä tavaraitaan. Se oli vakituisen tehtäväni tuon kesän aikana. Mutta jäihän sitä vapaata aikaa oimiinkin harrastuksiin tai ajanviettoon.

Kun kevät jatkui, ruoho alkoi vihertää. Puut saivat lehtensä, ja kesä teki tulokseen vieraalla paikkakunnalla. Koska rakas synnyinseutu oli jäänyt rajan toiselle puolelle, tuntui haikkealta kesän kynnyksellä, kun mieli paloi vain Karjalaan.

Minun tehtäväkseni oli jäänyt hevosen ruokkiminen, niin kuin naapurin ukollakin. Hän oli liian vanha ja minä liian nuori julkisilla työmarkkinoilla, joten meillä oli aikaa vaikka hevosten laiduntamiseen, ja sehän meiltä sujui...

Asuntomme sijaitsivat vähän taajaman ulkopuolella, ja siinä välittömässä läheisyydessä oli joutomaata, jossa olimme saaneet luvan syöttää hevosia. Se ei ollut mitään niit-tyä eikä mitään metsää, sellaista suuria mättäitä ja harvakeen pajupusikkoo, jossa kasvoi luonnonheiniä. Sinne ei voinut laittaa hevosia liekaan, vaan niitä täytyi aina seurata pitkän köyden päässä. Kopsan ukolla oli sellainen

metrin pituinen halko si-
dottuna nuoran päähän, ettei tarvinnut aina pitää nuorasta kiinni. Minä pite-
lin nuorasta kiinni, ettei Mirkku-hevosemme olisi karannut.

Vanhan merimiehen juttuja

Hevoslaitumella istuskellessamme Kopsan ukko oli halukas kertoilemaan nuoruusaikansa juttuja. Hän kertoili, kuinka hän nuorena seilaili maailman meriä aina toiselle puolen maapalloa asti.

Kopsan ukko oli kova tupakkamies. Hän poltteli piippua, ja minä ihmettelin hänen piippunsa hajua. Se ei ollut aivan tavallista kessun hajua, ja uteliaana rupesin kyselemään, mistä hän oli saanut niin hyvän hajuista kessua.

”Et ole ainoa, joka sitä on ihmetellyt. Kyselijöille minä aina kerroin tuovani sitä sieltä maailman meriltä. Jotkut pyysivät tuomaan hänellekin saatuaan polttaa muutaman piipullisen. Muutamille lupasin-
kin tuoda seuraavana kesänä, jos sattuisin sitä saamaan, sillä ei sitä joka paikasta saakaan, sillä tämä on aika harvinainen lajike”, kertoi ukko.

Muutaman päivän perästä, kun istuimme siellä tutulla paikalla ja Kopsan ukko tuprutteli piippuaan niin kuin ennenkin, joskin vähän niin kuin veitikka silmäkulmassa. ”Arvaas, mistä minä sitä erikoistupakkaa oikein hankin”, sanoi ukko. Mistäs minä sel-
laista olisin arvannut, koska meillä ei isäkään silloin polttanut, ja silloin kun hän poltteli, niin jotain pil-
litupakkaa hän veteli.

Ukko jatkoi: ”Tämä on halpaa tupakkaa, kun tämä kasvaa kylvämättä ja aivan luonnossa ja tässä aivan lähelläkin. Tässä kessun joukossa on katajan kuorta.” En olisi uskonut, että katajankuori voi vaikuttaa niin paljon, että kessukin tuoksui hyvältä, jos nyt yleensä tupakka voi hyvältä tuoksua. Ukol-
la oli tuollaisia juttuja vaikka kuinka paljon, mutta eivät ne läheskään kaikki jääneet mieleeni. Tämä kai oli niin erikoinen, että se on säilynyt mielessä aina tähän päivään saakka.

Ottaa nii päähä

Nyt ei ole kaik iha oikei! On niin monenlaista valittamista. Päähä ottaa niin paljo, et se on iha mahotonta. Ja kaik pittää kestää. Siin on kovilla sekä ylä- että alapää. Alapää joutuu koville, ko pittää kahtoo näitä kisoja sielt Torinosta. Iha tuntuu siltä, ko olis pakarat puutuneet ja usein vielä tyhjän johdosta, ko ei nuo meikäläiset ole viel saaneet yhtää kultaa tänne kotmaaha tuotavaks. Ja se tuntuu yläpääs.

On se kyl hyvä, ettei ne meijä kilpailijat ole syyllistyneet ennää siihe ”toppauksee” niiko sillo Lahes. Nyt on itävaltalaiset vuorostaa tulilinjalla. On se ihmisen pää kova, ko ei usko vähemmästä! Ja vippaskonsteilla yritettää saaha pa-

rempii tuloksii aikaa. ”Iha situttaa”, sano miu mummo in aina sillo ko tuntu oi-kein pahalt ja siihe naapurin mummo viel lisäs: ”Iha reijättömästä kohtaa.” Nii sillo ja niin nytkii.

Ja lissää niitä yläpään harmin aiheita. Minnuu huolestuttaa tää karjalaisen kulttuurin väljehtyminen. Ei mennä ennää kyllää sillo ko huvittaa, eikä olla nii vieraanvaraisia kuin sillo enne vanhaa. Sillo kaikil tuppaa tulijoil tarjottii ruokaa tai kahvii, jos sellasen aika talos ol. Ain löyty kuppi tuntemattomalleki kulki-jal. Nyt ei aina ees ovvee avata. Meihin on tarttunt tää jäyhän asukasympäris-tön jäykät ja alkuun nuivat tavat! Mitä varte, kysyn?

Mut menkääh ottamaa oppii nyt tuonne Itä-Suomee, Savoon ja Karjalaan. Siellä vielä liikkeen kassakin uskaltaa antaa hymyn ja heittää mukavan sanan oudollekkin ostajalle, jolloin tulloo suu iha makiaks ja mieli hyvälle tuulelle. Ja tätä toivon tänne lännellekin, tätä välittämistä toinen toisistamme heimoon, ikään ja sukupuoleen katso-matta. Ei saisi olla niitä kynnyksiä, joiden yli ei pääse kuin kaikkein vahvimmat.

Kato sie tiellä vastaantu-levaa silmii, äläkä tönttyytä etteepäi katse maaha luotuna. Se antaa sillo hyvän kuvan sille tulijalle ja hymmyile, sillä se lämmittää näin pakkasellakin. Eikä sit ota nii paljo siihe yläpääh, jos saa hymyn vastalahjaks. Toivoo

Tulevaisuuden tutkija

Vanha kuva Kurkijoelta

Lopottia kirkontornista itään päin otettu kuva. Kuvauspäivänä 26.9.1920 paljastettiin sankaripatsas. Hevosia on riu’uissa vieri vieressä vanhan kunnantalon ja osuuskaupan lähellä. Sortavalaan menevä maantie nousee taustalla ylös postin rinnettä.

Maailman menoa

Tässä tulee ihmeteltyä päivittäin tuota suuren maailman meininkiä. Tuleehan sitä uutista herkeämättä siitä tuutista, kun vain jaksaa katsoa. Islam-uskoiset ne kuussa karjuu suut seläl-lään. Länsimaalainen on pitänyt suurta profeettaa pilk-kanaan. Siksi kaikki skan-dinaavit ovat nyt pahasta. Mutta kyllä heitä silti pak-kaa tänne herjaavaan Eu-rooppaan satojatuhansia.

Entäs jos Tanska alkaisi huomautella, että sopii vie-raiden lähteä kotiinsa, jos pito ei miellyt? Heti alkai-si suuri huuto syrjimisestä ja muusta rasismista. Ja taas liput palaisivat!

Se aihe on loputon suo, jotenka jätän sen viisaam-mille. Ja alan ihmetellä näi-tä olympialaisia. Mies hih-kuu sohvalla, kun joku toi-nen mies telkkarissa työn-tää suurta kahvalla varus-

tettua kiveä. On tullut mie-leen se Kivenpyörittäjän kylä, Heikki Turusen romaani. Mutta siitä tässä ei kai ole kysymys. Tässä cur-lingissa yksi siis lykkää ki-velle vauhtia ja kaksi muu-ta kiillottaa jäätä kiven edestä, että kulku olisi ta-saista. Omituista hommaa!

Julkinen sana joskus pu-huu curling-vanhemmista, ja se kai tarkoittaa, että van-hemmat kiillottavat lasten-sa tien, että lapsi, kivi liu-kuu tasaisesti läpi elämänsä ilman pahoja kolhuja ja pet-tymyksiä. No ihmismieli on siitä omituinen, että tällai-set curling-lapset ehkä ha-luavatkin raivata oman tiensä ihan itse sellaisiin päämääriin, joita vanhem-mat eivät ymmärrä.

Khalil Gibran on runo-saan kertonut: ”Sinun lap-sesi eivät ole sinun lapsiasi / he ovat huomispäivän tyt-

täriä ja poikia” sekä ”Sinä olet jousi, suuren jousimie-hen kädessä / josta lapsesi lähtevät kuin elävät nuolet / siis taivu riemulla!” Ja niin-hän me joudumme teke-mään. Riemulla tai ilman.

Naiset pelaavat olympia-laisissa jääkiekkoa, ei mi-tään sievistelevää ringetteä, vaan kiekkoa niin, että lai-dat paukkuvat. Naiset hiih-tävät ja laskettelevat, pujot-televat siinä missä miehet-kin.

Seuraaviin talvikoitok-siin saadaan ehkä naisten mäkihyppykin. Kyllä niitä kuulemma on jossakin näi-tä naaraspuolisia mäkikot-kia. Eläköön siis tasa-arvo! Eläköön ja hyvin voikoon myös olympialaiset sekä muut urheilut, kunhan vain minun ei tarvitse ottaa osaa. Eikä katsoa.

Vieno Hovatta

Turistibussi Karjalaan kiittää halki öistä maisemaa. Valokiilat terävät lakaisevat tietä tummaa. Bussissa sisällä uninen on tunnelma. Matkustajat nukkuvat, torkkuvat, roikkuvat penkeil-länsä.

Turistibussi Karjalaan kiittää halki öistä maisemaa. Valokiilat terävät lakaisevat tietä tummaa. Uninen on edelleen tunnelma, vaan kaikki eivät sittenkään nuku.

Anna-Kaisa penkillänsä vääntää, kääntää: ”En minä osaa nukkua autossa. Mitenköhän tässä saisi aikansa kulumaan mukavammin?” Hän ottaa lehden käteensä ja alkaa lukea. Sekään ei kiinnosta pidemmän päälle.

”Hei, mutta tuossahan on jokin kilpatehtävä. Ai, sii-hen tarvitaan kynä. No, missä minun kynäni on? Mihin minä sen olen oikein pistänyt? Ainahan minulla on kynä mukana. No, ol-

koon, en voi ketään torkku-vaa matkustajaa häiritä ky-nän takia”, ajattelee Anna-Kaisa.

Tässä vaiheessa ikään kuin joku olisi kuiskannut Anna-Kaisalle: ”Katso taaksesi.” Ja Anna-Kaisa katsoi. Siellä oli toinenkin virkeä matkustaja: Martti, Anna-Kaisalle ennestään vieras mies. ”Oiskos siulla kynää?” kysyi Anna-Kaisa. Olihan Martilla kynä ja use-ampikin.

Tässä tilanteessa heidän välillään tapahtui lyhyt kat-sekontakti, jossa jo ensim-mäiset kipinät ja kiinnostav-impulssit sinkoilivat puolin ja toisin. Anna-Kai-san aikoessa palauttaa ky-nän Martti sanoi kohteliaas-ti: ”Saat pitää sen.”

”Voi, kiitos”, sanoi Anna-Kaisa. Tuolloin hei-dän välillään tapahtui toi-nen lyhyt katsekontakti, ja kipinät ja impulssit sinkoi-livat taas.

”Siinä tuntuu olevan mielenkiintoinen herras-mies. Pidetäänpä mieles-sä”, ajatteli Anna-Kaisa. ”Tuossa naisessa on jotain kiinnostavaa. Otetaanpa sii-tä vielä selvää”, ajatteli Martti.

Turistibussi jatkaa mat-kaa, kiittää nyt jo päivän-paisteista vaihtelevaa karja-laista maisemaa. Kohta tul-laan Pyhäjärvelle. Mitä siellä sitten tapahtuu, onkin kokonaan toinen tarina. Näin pienestä kaikki voi al-kaa, kun kaikki osatekijät kolahtavat kohdalleen.

Martti ja Anna-Kaisa vi-hittiin Ystävänäpäivänä 14.2. Porissa. Saamani tie-don mukaan Anna-Kaisa on tallettanut Martilta saaman-sa kynän silkkipaperiin käärittynä korulippaaseen-sa. Kannattaakin säilyttää! Ja tämä tarina on tosi.

Eino Ahokas
Siikainen/Hiitola

Mielipide

Miksi maksamme yhteiskuntamme tuhoamisesta?

Suomi saa tulevaisuu-
dessa EU:lle maksamistaan
rahoista takaisin yhä vä-
hemmän. Joidenkin mieles-
tä 100 euron nettomaksu jo-
kaista suomalaista kohden
on pieni hinta. Kysymys on
kuitenkin ennen kaikkea
siitä, mitä muuta kuin 3 000
000 000 markan vuotuista
nettomaksua EU-jäsenyys
tarkoittaa.

EU-jäsenyys ei ole tuo-
nut Suomelle mitään sel-
laista hyvää, jota emme oli-
si saaneet ilman EU:ta. Sen
sijaan eurosopimus ja EU:n
määräämä politiikka ovat
merkinneet ja merkitsevät
edelleen hyvinvointiyhteis-
kunnan alasajoa, kasvavaa
eriarvoisuutta ja työttö-
myyttä, suomalaisen talou-

den näivettymistä, pääomi-
en ja työpaikkojen jatkuvaa
maasta pois vientiä.

Näin ollen maamme
EU:hun liittämisen Suomen
kansalle aiheuttamat kus-
tannukset ovat joka vuosi
nettomaksuun verrattuna
moninkertaiset. Maksam-
me siis siitä, että yhteiskun-
nan perustaa tuhotaan.

On jo korkea aika lopet-
taa vaikeneminen EU-poli-
tiikan vaihtoehdosta, val-
tiollisesta itsenäisyydestä ja
aidosta kansanvallasta.

Hyvää ”loppuvuotta”
kaikille

Uimosen Eino
Turusta
Lähde: Vapaa Suomi –
lehti nro 1/2006

Kurkijokelainen

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh./fax (02) 762 2551

Escon puumerkki

Pitäjälehtien tekijät Valamossa

Karjalan Liitto järjesti jo ties monennenkko kerran pitäjälehtien tekijöille kurssin, jolla oli näille lehti-ihmisille paljon annettavaa. Tosin kokoontumisten yhtenä tavoitteena on myös tutustuttaa toimittajat toisiinsa. On mukava välillä viettää aikaa toisten vastavassa asemassa olevien kanssa.

Pitkä matka taisi tällä kertaa pelottaa aika monta toimittajaa, sillä osanottajamäärä ei ole koskaan ollut näin vähäinen. Meitä oli

paikalla vain kuusi. Kurssin vetäjiä oli kolme. Vellamo Vehkakoski Kodin Kuva-lehdestä (ent. Helsingin Sanomat) kertoi, miten hyvä juttu tehdään. Saimme myös käsiimme Uudet journalistin ohjeet.

Nyt tiedämme myös, mitkä ovat kirjoittajan 10 tautia. Listalta löytyvät muun muassa substantiivisyytä, lapamatovirkkeet sekä uudissanaummetus.

Karjala-lehden päätoimittaja Antti O. Arponen kertoi, mitä 1.1.2004 enti-

sen Painovapausslain tilalle tullut Laki sananvapaudesta pitää sisällään. Hänen aiheensa oli Lehden toimittamisen vastuukysymyksiä.

Heinäveden Valamo oli erittäin miellyttävä paikka pitää kurssi. Siellä oli rauhasta, kaunista sekä maukasta ruokaa ja kodikkaat huoneet. Sinne täytyy päästä uudelleen, mutta ehkä kuitenkin kesäaikaan.

Raija Hjelm

Karjalan Liiton järjestämään tämän vuoden pitäjälehtiseminaariin ei tullut tungosta. Jaakkiman Sanomat, jonka perustamisesta tuli juuri kuluneeksi 100 vuotta, oli hyvin edustettuna. Päätoimittaja Irma Sinerkari (kesk.) sekä toimitusneuvoston jäsenet Tea Itkonen ja Leo Malinen (vas.) olivat kursilla mukana. Rautulaisten lehden tekijä Seija Lipsanen (oik.) oli tullut Mikkelistä. Johannekselaista edusti lehtitoimituskunnan jäsen Liisa Katajainen Littoisista.

Uudessa Valamossa Heinävedellä oli lauantaina 11.2. melkein 20 astetta pakkasta. Aurinko paistoi, ja Valamon pääkirikko näytti kirkkaat kasvonsa. Tämä Ivan Kudrjavzevin suunnittelema kaksiosainen kirkko edustaa pohjoista bysanttilaista tyyliä. Kirkko on pyhitetty Kristuksen kirkastumisen muistolle. Suuressa kirkkosalissa säilytetään suomen ortodoksisen kirkon aarretta, ihmeittä tekevää Konevitsan Jumalan äidin ikonia.

LAATUA EDULLISUUTTA AMMATTILAISELTA

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/ kivi-istutustyöt
- Sormuksien valmistus
- Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppialankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloon vastapäätä)

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. presidentti P. E. Svinhufvudin
2. Datsun
3. Ugandan
4. Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita jumalia.
5. Punkaharjulla
6. tylsä, välinpitämätön
7. Persian (nyk. Iran)
8. Kristiania (1624-1924)
9. Kuubasta
10. uistinten valmistajana

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajajatoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppialankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajajatoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja, varat. Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
varatuomari Katri Nieminen
varatuomari Anne Röppänen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

KOTISEUTUMATKAT

KURKIOELLE 2006

4 vrk 12.-15.6., 15.-18.6.
ja 26.-29.6.
3 vrk 14.-16.7.

4 vrk matkat **280 €/hlö/PH**
3 vrk matkat **225 €/hlö/PH**

Hinta sis.: Maj. hot. Vierasmaja H2
puolihoidolla, kuljetus, viis., vak.

Kysy myös muita matkojamme,
ryhmillä. Paikkoja myös muille
lähtöpäiville.

NIINIMÄKI

Puh. (02) 486 5880
www.matka-niinimaki.fi

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - To 9 - 17
tai sopimuksen
mukaan

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 02-7605 1221

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaala

MUISTA! Lahjaksi

**KURKIJOKI-KIRJAT
VIIRIT JA VAAKUNAT**

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei
muoveja eikä epäorgaanisia aineita.
Englannin MTV:n valinta Suomen
edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti
unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ

Ysitie 345, 32300 MELLILÄ
Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

Erikoishammasteknikko

EHT-
liiton
jäsen

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Tarjoukset voimassa: perjantai - lauantai 24. - 25.2.2006.

Enemmän valinnanvaraa viikonlopuksi!

Spar Maustettu porsaan uunifilee
n. 1,4 kg

4,99

Suomalainen naudan suikale- tai palapaisti

5,99 kg

Valio Olttermanni tai Olttermanni 17
900-1000 g (5,99-6,66 kg)

5,99 kpl

Atria Hunajamarinoidut broilerin fileesuikaleet
400 g (7,48 kg)

2,99 rasia

HK Kabanossi grillimakara
500 g (5,38 kg)

2,69 pkt

Atria Keittokinkku
250 g (10,36 kg)

2,59 pkt

Oululainen Reilu leivät
500 g (2,98 kg)

1,49 ps

Kotiunin Pasteijat
450-500 g (5,56-5,00 kg)

2,50 ps

Tuoretta & raikasta
Espanjan jäävuori-salaatti
2,60 kg

Tuoretta & raikasta
Hollannin Jonagold omena
0,99 kg

LOIMAN

Alko 762 2062

nonstop parturi 040-765 7028

Ritvan ja Olin Eines-keittiö 762 2848

LOP. Kultapiste 762 4432

Olga 763 2150

762 1413 **76368520**

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18,

Ruokakauppa Sinun makuusi

SPAR